

SİNEMADA CİNSEL İSTİSMARIN TEMSİLİ:

EYLÜL'ÜN UĞUR BÖCEKLERİ

Burçak HARPUTLUOĞLU

181177101

SANATTA YETERLİK TEZİ

Disiplinlerarası Güzel Sanatlar Anasanat Dalı

Sinema Sanatta Yeterlik Programı

Danışman: Doç. Dr. Hakan AYTEKİN

İstanbul

T.C. Maltepe Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Eylül, 2022

**SİNEMADA CİNSEL İSTİSMARIN TEMSİLİ:
EYLÜL'ÜN UĞUR BÖCEKLERİ**

Burçak HARPUTLUOĞLU
181177101
ORCID: 0000-0002-1504-6680

SANATTA YETERLİK TEZİ
Disiplinlerarası Güzel Sanatlar Anasanat Dalı
Sinema Sanatta Yeterlik Programı
Danışman: Doç. Dr. Hakan AYTEKİN

İstanbul
T.C. Maltepe Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Eylül, 2022

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

Bu belge, Yükseköğretim Kurulu tarafından 19.01.2021 tarihli “Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge” ile bildirilen 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında gizlenmiştir.

ETİK İLKE VE KURALLARA UYUM BEYANI

Bu belge, Yükseköğretim Kurulu tarafından 19.01.2021 tarihli “Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge” ile bildirilen 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında gizlenmiştir.

TEŞEKKÜR

Sinema alanında engin bilgisi ile bu tezin hazırlanması konusunda beni yönlendiren, filmin çekilmesinde beni cesaretlendiren ve post–prodüksiyon sürecinde tezi sahiplenip emeğini ve desteğini hiç esirgemeyen Değerli Danışman Hocam Sayın Doç. Dr. Hakan Aytekin’e;

Filmime yaptığı yapıcı değerlendirmeleri ile beni motive eden, Sayın Hocam Prof. Dr. Celal Oktay Yalın’a,

Teze verdiğim emek ve mühendislik altyapıma güveni ile filmimi destekleyen Sayın Hocam Prof. Dr. Burak Buyan’a

Tez savunma jürimde yer alarak beni onurlandıran değerli hocalarım Sayın Dr. Öğr.Üyesi Özer Anar ve Doç. Dr. Seçkin Sevim’e

Film pre-prodüksiyon ve çekim süreci boyunca; filmin oyuncu kadrosunu oluşturmamı sağlayan; oyuncu koçluğu ve sanat konusunda çekimler boyunca çalışan desteğini eksik etmeyen sevgili dostum Dr. Öğr. Üyesi Tufan Öztürk’e;

Filmin çekimleri ve kurgusu esnasında sabrı ve filme ayırdığı zamanı için değerli Oğuzhan Demirtaş’a;

Filmde oyunculuk performansı ile geleceğin yıldızlarından sevgili çocuk oyuncum sevgili Leyla Engin’e ve kendi filmini çekercesine fedakar davranan ve filmimde oynayan sevgili Evrim Aydın’a;

Film çekimleri süresince desteklerini esirgemeyen değerli arkadaşım Öğr. Gör. Halil Ergin’e

Çekimler için yetiştirdiği canlı uğur böceklerini defalarca bana gönderen “BioLadybug” kurucu ve sahibi Sayın Ziraat Mühendisi Harika Ayık’a

Her zaman yanımda olan ve bu süreçte bana kolaylık sağlayan; yanımda olan sevgili eşim Cenk’e; canım oğlum Sarp’a; Canım anneannem Müyesser’e; canım annem Suat’e; canım babam Hüseyin’e; canım kardeşim Barış’a ve beni destekleyen ve yanımda olan aile fertlerim ile yakın dost ve arkadaşlarıma sonsuz teşekkür ederim.

Burçak HARPUTLUOĞLU

Eylül, 2022

ÖZ

SİNEMADA CİNSEL İSTİSMARIN TEMSİLİ:

“EYLÜL’ÜN UĞUR BÖCEKLERİ”

Burçak Harputluoğlu

Sanatta Yeterlik Tezi

Disiplinlerarası Güzel Sanatlar Anasanat Dalı

Sinema Sanatta Yeterlik Programı

Danışman: Doç.Dr. Hakan Aytekin

Maltepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 2022

Erken çocukluk döneminde yaşanan istismar, türü ne olursa olsun çocukta travmaya neden olur. Özellikle yaşanan cinsel istismar sonrası gelişen travma, çocuğun farklı duygusal ve davranışsal tepkiler geliştirmesine neden olur. Bu tepkiler zaman içerisinde farke dilmeyerek, çocuğun kişiliği ile örtüşebilir. Bunun yanında erken yaşta zihin hafızasına kaydedilmeyen hatıralar, beden hafızasına kaydedilir. Çocuk acı çekmemek için bu hatırayı hafızasından siler. Çocukluk çağında yaşanan cinsel istismar sonrası amnezi geliştiren çocuk; ergen olduğunda veya hayatının bir döneminde kendiliğinden veya bir uyarıcı ile ya da terapi esnasında geçmişte yaşadığı olayı yavaş yavaş anımsamaya başlamakta ve bir grup travmatik semptomla baş başa kalmaktadır. Er ya da geç, bellekten silindiği düşünülen olay; maruz kalan çocuk veya ergende tehdit oluşturmayacak hale geldiğinde veya gerçekleri belleğe hatırlatan çağrışımlar yarattığında hatırlanır. İstismarın yaşandığı andan bellekte hatırlanana kadar geçen süreçte çocuk/ergende bıraktığı fizyolojik; duygusal yoğunluk ebeveynler tarafından farkedilmemiş ya da bir şekilde göz ardı edilmiş, ilişkilendirilememiştir. Travmatik olayların açıklanabilir hale gelmesinden sonra iyileşme sürecinin ilk evresi mağdurun psikolojik olarak güçlendirilmesi ve yaşadıklarını söze dökebilmesidir. Tez çalışmasında kuramsal olarak çocukluk çağındaki cinsel istismar türlerine yer verilerek, acı çekmekten kaçınan çocuğun istemsiz şekilde yaşanan anıyı hafızasından silerek amnezi yaşamasına ve yaşamını bu anıdan arda kalan travmatik durumlarla yaşamaya devam etmesine değinilmiştir. Dünya ve Türk sinemasında cinsel

istismar üzerine çekilmiş filmlerden bazıları incelenmiştir. Eylül'ün Uğur Böcekleri filminde anlatıldığı gibi yaşanan travma, zaman içerisinde tekrar hatırlanabilir. Bu hatırlatıcı, tersine bir işlev yüklenerek, herkese uğur getirdiği varsayılan bir uğur böceği olabilir. Filmde travmanın yaşanmasından uzun yıllar sonra yapılan bir doğa gezisinde Eylül'ün travmasıyla yüzleşmesi anlatılmaktadır. Eylül'ün duygusal gelgitlerinin doğada mevsimlerin değişimiyle verilmesi ise filmin temel sinematografik yaklaşımını oluşturmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Çocukluk Çağı Cinsel İstismar, Amnezi, Bellek, Eylül'ün Uğur Böcekleri Filmi, Sinema

ABSTRACT

REPRESENTATION of SEXUAL ABUSE in CINEMA:

“EYLÜL’S LADYBUGS”

Burçak Harputluoğlu

Proficiency in Art Thesis

Department of Fine Arts

Proficiency in Art of Cinema Programme

Thesis Advisor: Doç.Dr. Hakan Aytekin

Maltepe University Graduate School, 2022

Early childhood abuse experience, regardless of its type, causes trauma in the child. Trauma, especially after sexual abuse, causes the child to develop different emotional and behavioral reactions. These reactions may go unnoticed over time and may overlap with the personality of the child. In addition, memories that are not recorded in the mind, memory at an early age are recorded in the body memory. The child erases this memory from his/her memory so as not to suffer. The child who developed amnesia after childhood sexual abuse; when he/she is an adolescent or at some point in his/her life, he/she starts to remember the past event, either spontaneously or with a stimulus or during therapy, and is left alone with a group of traumatic symptoms.

The event that is thought to be erased from memory sooner or later; It is remembered when it does not pose a threat to the exposed child or adolescent or when it creates associations that remind the memory of facts. Physiological left behind by the child/adolescent in the process from the moment, the abuse is experienced until it is remembered in the memory; emotional intensity was not noticed by the parents or somehow ignored or unrelated. After the traumatic events become explainable, the first stage of the recovery process is the psychological empowerment of the victim and the ability to verbalize what he or she has experienced.

In the thesis, theoretically, the types of sexual abuse in childhood are included, and it is mentioned that the child who avoids suffering experiences amnesia by erasing the involuntary memory from his memory and continues to live his/her life with the traumatic situations that remain after this memory. Some of the films about sexual abuse in the

World and Turkish cinema are mentioned. Trauma, as described in Eylül's movie Ladybugs, can be remembered over time. This reminder can be a ladybug, which is supposed to bring good luck to everyone by installing a reverse function. The film tells the story of Eylül's confrontation with her trauma during a nature trip made many years after the trauma. The emotional tides of Eylül's with the change of seasons in nature constitute the basic cinematographic approach of the film.

Keywords: Childhood Sexual Abuse, Amnesia, Memory, Eylül's Ladybugs Movie, Cinema

İÇİNDEKİLER

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI	i
ETİK İLKE VE KURALLARA UYUM BEYANI	ii
TEŞEKKÜR.....	iii
ÖZ	iv
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER	viii
TABLolar LİSTESİ.....	xi
ŞEKİLLER LİSTESİ	xii
KISALTMALAR.....	xiii
1. GİRİŞ	1
1.1 Problem.....	1
1.2 Amaç.....	2
1.3 Önem	2
1.4 Varsayımlar	2
1.5 Sınırlıklar	3
1.6 Yöntem	3
1.7 Araştırma Modeli.....	3
1.8 Evren ve Örneklem.....	3
1.9 Verilerin Toplanması, Çözümlemesi ve Yorumlanması	4
2. ÇOCUKLUK ÇAĞINDA CİNSEL İSTİSMAR VE YAŞANAN TRAVMA.....	5

2.1 Çocuk İstismarı ve Türleri.....	5
2.2 Cinsel İstismar	7
2.3 Çocukluk Çağı Cinsel İstismarın Psikolojik Etkisi: Travma.....	9
2.3.1 Travmanın tanımı	9
2.3.2 Travmanın yarattıkları.....	11
2.3.2.1 Bellek nedir?	11
2.3.2.2 Hafızadan silme, tekrar hatırlama.....	12
2.3.2.3 Travma sonrası sosyal geri çekilme.....	16
2.3.3 İyileşme süreci	17
3. ÇOCUKLARIN CİNSEL İSTİSMARI TEMASI VE SİNEMA.....	19
3.1 Sinemada Cinsel İstismar	26
3.1.1 Dolores Claiborne – Taylor Hackbord (1995)	26
3.1.1.1 Filmin künyesi:.....	26
3.1.1.2 Filmin özeti:	27
3.1.1.3 Dolores Claiborne filminin; Eylül’ün Uğur Böcekleri filmi ile ilişkilendirilmesi,.....	28
3.1.2 Atlıkarınca - İlksen Başarır (2010)	29
3.1.2.1 Filmin künyesi	29
3.1.2.2 Filmin özeti	29
3.1.2.3 Atlı Karınca filminin; Eylül’ün Uğur Böcekleri filmi ile ilişkilendirilmesi	31
3.1.3 Şşşt! Kızlar Çılgılık Atmaz - Pouran Derakhshande (2013)	31
3.1.3.1 Filmin künyesi	31
3.1.3.2 Filmin özeti	32

3.1.3.3 Şşşt! Kızlar Çıglık Atmaz filminin; Eylül'ün Uğur Böcekleri filmi ile ilişkilendirilmesi.....	33
4. EYLÜL'ÜN UĞUR BÖCEKLERİ FİLMİ.....	35
4.1 Filmin Sanatsal Düşüncesi	35
4.2. Filmin İzleyiciye Aktarmak İstedığı Mesaj	36
4.3. Filmsel Metinler	36
4.3.1 Sinopsis	37
4.3.2 Tretman	37
4.3.3 Senaryo.....	38
4.3.3.1. Karakter analizi	45
4.3.3.2. Senaryonun, anlam, bağlam, duygu, imge incelemesi.....	47
4.4. Filmin Yapım Süreci	49
4.4.1. Çekim öncesi aşaması	49
4.4.2. Çekim aşaması	53
4.4.2.1. Öykü günü	54
4.4.2.2. Çekim senaryosu	55
4.4.3. Çekim sonrası aşaması	71
BÖLÜM 5. SONUÇ	72
KAYNAKÇA	74
EKLER.....	78
EK-1 EYLÜL'ÜN UĞUR BÖCEKLERİ FİLMİNİN KÜNYESİ	78
ÖZGEÇMİŞ	79

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Çocukluk çağı travmalarını yeniden hatırlamanın (recovered Memory) sıklığı.	15
Tablo 2. Senaryonun, anlam, bağlam, duygu, imge incelemesi.....	47
Tablo 3. Öykü Günü.....	55
Tablo 4. Çekim Senaryosu	56
Tablo 5. Çekim Programı 21_22 Haziran 2022_17 Haziran 2022.....	68

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Eylül'ün ailesi ile gezintiye çıktığı yürüyüş yolu	50
Şekil 2. Eylül'ün ailesi ile piknik yaptığı göl kenarı	50
Şekil 3. Göl Kenarı oturma düzeni ve piknik örtüsü	51
Şekil 4. Anne “Özlem’in Kostüm Tasarımı.....	51
Şekil 5. Canlı uğur böcekleri	52
Şekil 6. Soldurulan papatyalar	52

KISALTMALAR

EMDR : Göz hareketleriyle duyarsızlaştırma ve yeniden işleme

1. GİRİŞ

1.1 Problem

Cinsel istismar, ergen ya da çocuğa yönelik olarak, onay ve eşitliğin olmadığı durumlarda zorlama, tehdit, hile ya da kandırma sonucu oluşan her türlü cinsel eylem yaşının altındaki bir çocuğun, cinsel açıdan olgun bir yetişkinin cinsel doyumuna yol açacak bir eylem içinde yer alması veya bu duruma göz yumulması olarak tanımlanmaktadır. Çocukluk döneminde, cinsel istismar sonrası yaşanan travma “kaçınılmaz bir şok” yaşattığı için (VanDer Kolk, 2019: 176) yaşananlar kısa veya uzun süreli olarak bellekten silinir. Çocuk kurban, istismarın yaşanmadığına inanmayı seçer. Böylece istismarı kendisinden saklar (Herman, 2020: 128).

Travmatik bozuklukların nörobiyolojisi üzerine yapılan çalışmalar; insan organizmasının yaşanan travmatik olaylara karşı cevabının biyolojik temelli; dolayısıyla kültürler dışında tanımlanabilen evrensel özelliklere sahip olduğunu söyler (Herman, 2016: ix). Vahşete verilen olağan tepki, onu aklından söküp atmaktır. Ancak, travmatik olayın hikayesi sözel bir anlatı olarak değil de, bir semptom olarak ortaya çıkar (Herman, 2016: 1). Asıl olan, bu semptomun nedenlerinin çevredekiler veya ebeveynler tarafından anlaşılmaması ve nedenlerinin araştırılmaması ya da araştırılmaktan kaçınılması gerçeğiyle yüzyüze gelmekten çekinilmesidir. Bütün bunlar değerlendirildiğinde çevrede dile getirilmekten kaçınılması, saklanması ve herhangi bir profesyonel yardıma başvurulmaması dikkat çekmektedir. Bu yadsımanın toplumun sosyo-ekonomik düzeyi ile doğrudan ilişkisi de bulunmamaktadır.

Er ya da geç, bellekten silindiği düşünülen olay; maruz kalan çocuk veya ergende tehdit oluşturmayacak hale geldiğinde veya gerçekleri belleğe hatırlatan çağrışımlar yarattığında hatırlanır. İstismarın yaşandığı andan bellekte hatırlanana kadar geçen süreçte çocuk/ergende bıraktığı fizyolojik; duygusal yoğunluk ebeveynler tarafından bir şekilde göz ardı edilmiş, ilişkilendirilememiştir.

1.2 Amaç

Projenin amacı; problemin tanımında da belirtildiği üzere çocukluk çağında yaşanan cinsel istismar sonrasında yaşanan olayın çocuk/ergen tarafından belleğinden silinerek farklı fizyolojik ve/veya psikolojik semptomlarla ortaya çıkabileceğinin ve ebeveynler tarafından anlaşılamayabileceğinin izleyicide farkındalığını yaratmaktır.

1.3 Önem

Problem ve amaç başlıkları altında açıklananların ekseninde, sanatta yeterlik çalışması, çocukta cinsel istismarının bireyde yarattığı travmalar ve ebeveynlerin bu konuda bilinçlendirilmesi ve farkındalık yaratması için, bir kısa metraj film çalışması ile anlatılacaktır.

Projenin tematik önemi her türlü toplumlarda bu tür olaylar yaşanmasına karşın başta ebeveynler olarak bu tür olayların fark edilmemesi ya da yok sayılması olgusuna dikkat çekmesidir. Projenin sinema sanatta yeterlik çalışması açısından önemi ise “kurban”ın istismarı hatırlaması ile yaşadığı duygu durumunun mevsim geçişleri ile uzun ve farklı bir zaman boyutuyla aktarılırken ailenin ise durumdan habersiz şekilde aynı zaman diliminde bu durum karşısındaki çaresizlik ve tutumlarının gerçek hayat zaman süreci ile aktarılacak olmasıdır. Ayrıca, hayatta olumlu değerlendirilen, şans getiren hayatımıza yerleşmiş bazı semboller bazen olumsuzza dönebilir, talihsizlik sembolü haline gelebilir. Bu metaforik yaklaşım ile de, hayatta klişelere saplanmamak gerektiği konusunda da bir farkındalık yaratılmak istenmektedir.

1.4 Varsayımlar

Bütün saptananlardan yola çıkarak, söz konusu sanatta yeterlik çalışmasında; çocukluk döneminde yaşanan cinsel istismarı bellekten silerek, travmanın farklı bir semptomla ortaya çıkabileceği veya dönüşebileceği, ayrıca ebeveynlerin çocuklarında karşılaştıkları semptomların kök nedenini araştırma konusunda çoğu zaman duyarsız ya da yetersiz kaldığı varsayımları benimsenecektir.

Çalışmanın alt varsayımları ise;

- Çocukluk döneminde maruz kalınan cinsel istismar, farklı travmalar oluşturabilir.
- Çocuk yetiştirirken, ebeveynler daha bilinçli davranarak, semptomların kök nedenlerini araştırarak, gerekirse yardım alarak çözüm sağlayabilmelidirler.

1.5 Sınırlıklar

Çalışma, filmin önermesinin dışına çıkmamak adına, cinsel istismar sonrası travma ve yarattıkları ile ebeveynlerin hangi sosyal sınıfta olursa olsun, çocuklarının fizyolojik gelişimini, psikolojik gelişminden önde tutmaları sonucu, travmayı farkedememeleri bakış açıları ile sınırlandırılacaktır. Projedeki istismar eylemi aile ve yakın çevre dışındaki (kurban ve ailesini tanımayan) biri tarafından gerçekleştirilmektedir.

1.6 Yöntem

Çalışmanın problemi, varsayımı ve amacı doğrultusunda birinci bölümünde, kuramsal olarak cinsel istismar tanımı ve türlerinden bahsedilerek, yaşanan travmadan sonra verilebilecek tepkilerden hatırdan silme üzerine eğinilip, aslında hafızadan silmenin tamamen çocuğun acı çekmemek adına istemsiz olarak gerçekleştirdiğini, ancak yaşanan travmanın bedende kaydedilip ileriki yaşlarda herhangi bir uyaran ile tekrar hatırlanabileceğini ve sonrasında da çekilen acının seviyesine göre iyileşme sürecine değinilmektedir.

Çalışmanın ikinci bölümünde ise sinema ve cinsel istismar üzerine farklı disiplinlerde Türkiye’de yapılan akademik çalışmalar taranmış; ayrıca Türkiye ve Dünya Sinemasında çocuk istismarı üzerine çekilmiş olan filmler incelenmiştir.

Çalışmanın son bölümünde ise konuya özel olarak yazılmış ve çekimleri tamamlanmış filmin hazırlık aşaması, sinopsis, tretman, karakter analizi, senaryo ve çekim senaryosu ile kurgu aşamaları detaylı olarak paylaşılmış ve hazırlık, çekim ve post-produksiyon aşamasında karşılaşılan zorluklardan bahsedilmiştir.

1.7 Araştırma Modeli

Çalışmanın ilk kısmını oluşturan kuramsal kısımda izlenecek yöntem, literatür taraması ve cinsel istismar konusunda Dünya Sinemasındaki belli başlı örneklerin incelenmesi olacaktır.

İkinci kısmında ise, bu kuramsal çerçeveyi somutlayacak bir sanatta yeterlik çalışması uygulaması yapılacaktır.

1.8 Evren ve Örneklem

Çalışmanın araştırma evreni, cinsel istismar ve yarattığı travmalar üzerine çalışmalar ve Dünya Sinemasındaki örneklerin içerikleridir.

Örnekleme ise, çekilecek filmin ana ve yan karakterlerini oluşturacak olan, çalışmanın evrenini oluşturan kimliklere sahip bireylerdir. Bu bireylerden “kurban” istismarı yaşadığında yaklaşık olarak 4, travmayla yüzleştiği sırada ise 14 yaşındadır. İstismar aile dışındaki tanınmayan bir kişi tarafından gerçekleştirilmiştir. Annenin çocuk üzerindeki ilgisinin tersine baba daha duyarsız ve sorunları görmezden gelen bir yapıya sahiptir. Bireyler orta sınıf bir ailenin mensubudur.

1.9 Verilerin Toplanması, Çözümlemesi ve Yorumlanması

Kuramsal bölüm için öncelikli olarak yazılı kaynakların araştırılması, incelenmesi ve değerlendirilmesi gerçekleştirilmiştir. Özellikle cinsel istismar, çocuk istismarı, travma ve iyileşme şekilleri konularında; kitap, makale, tez, el kitabı gibi yayınlanmış doğrudan ilgili kaynakların incelenmesi yapılmıştır.

Kuramsal bölümde ilgili problem ve amaç doğrultusunda, çocukluk istismarı, cinsel istismar, çocuk/ergen ve yetişkinlerde yarattığı travmalar ve çocukluk çağı cinsel istismar üzerine Dünya ve Türkiye Sinemasında yapılmış benzer filmler incelenmiştir.

Bu kuramsal veriler çerçevesinde sanatta yeterlik çalışması olarak özgün bir kurmaca senaryo tasarlanmış, filmin çekim öncesi, çekim ve çekim sonrası süreçleri tamamlanarak film yapım süreci tamamlanmıştır.

2. ÇOCUKLUK ÇAĞINDA CİNSEL İSTİSMAR VE YAŞANAN TRAVMA

2.1 Çocuk İstismarı ve Türleri

Çocuğa yönelik yapılan her çeşit şiddet çocuk istismarı olarak görülmektedir. Türkiye ve dünyada sık görülen çocuk istismarı dört ana tipte karşımıza çıkmaktadır. Bunlar, fiziksel, cinsel, duygusal istismar ve ihmaldir (Polat, 2019: 26).

Bir yetişkin, toplum veya ülke tarafından bilerek veya bilmeyerek yapılan, çocuğun sağlığını, fiziksel gelişimini, psiko sosyal gelişimini olumsuz yönde etkileyen davranışlar çocuk istismarı olarak kabul edilir. Davranışın mutlaka çocuk tarafından algılanması veya yetişkin tarafından bilinçli olarak yapılması koşul değildir (World Health Organisation, 2002).

Dünya Sağlık Örgütünün yapmış olduğu bu tanımın, uluslararası olarak düşünmenin yanında toplumlara ve kültürlere göre de değişebileceği unutulmamalı, tanımlar bu faktörler göz önüne alınarak algılanmalıdır. Çocuk istismarı yüzyıllardır süregelen ve toplumlar nezdinde algılanması ve mücadele edilmesi farklılık gösteren bir olgudur. Tarihsel olarak bakıldığında, 120 yıl kadar önce Amerika’da istismara maruz kalmış çocuğu koruma amaçlı girişimlerde bulunduğu, ancak 1950’li yıllarda yasalara girdiği görülmektedir. Gelişmiş olan ülkelerde sivil toplum kuruluşları, dernekler aracılığı ile toplum bilinçlendirilmiş, bilinçlenen toplumun tepkilerine duyarsız kalamayan hükümetler sayesinde ilerlemeler kaydedilmiştir (Polat, 2019: 28).

Çocuk istismarı türleri dört ana başlıkta incelenebilir. Bunlar fiziksel, cinsel, duygusal istismar ve ihmaldir.

Fiziksel istismar, “çocuğun kaza dışında yaralanması” olarak tanımlanmaktadır. Sık rastlanan şekli çocuğun dövülmesidir. Dövülme sonrasında çocukta oluşan fiziksel hasar, en kolay farkedilen istismar biçimidir (Polat, 2019:45).

Çocuk istismarı insanlığın varolmasından beri süregelen ancak uzun yüzyıllar toplumlarında örtbas edilen ve saklanan bir olgudur. 1960'lı yıllarda önce Amerika'da ele alınmış sonra 1970'li yıllarda İngiltere ve Tüm Avrupa'da önemsenmeye başlanmış ve üzerine büyük araştırmalar yapılmıştır (Canbaz, 2020: 34) .

Çocuk istismarı; 18 yaşından küçük kişilerin; onlara bakmakla yükümlü ebeveyn veya yabancılar tarafından; bilinçli veya bilinçsiz olarak ruhsal, duygusal ve fiziksel gelişimlerini olumsuz etkileyecek davranışlara maruz bırakılmalarıdır. Bu olumsuz davranışlar çocuk tarafından anlaşılabilir veya anlaşılamayabilir (Canbaz, 2020: 35).

İstismar, istismara uğrayan her kişide çocukluk ve yetişkinlik dönemlerinde olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. Olumsuz sonuçlar; travma sonrası stres bozukluğu; majör depresyon, kaygı bozukluğu, psikosomatik ağrılar, davranış bozuklukları, alkol ve madde bağımlılığı olarak sıralanabilir. Bu olumsuz sonuçlar önlenemez; önlenemediği takdirde ise tedavi edilebilir (Canbaz, 2020 : 2).

Cinsel istismar, psikososyal gelişimini tamamlamamış bir bireye, yetişkin bireyin rıza dışında, genital bölge elleme, röntgenleme, ırza geçme ve pornografi olmak üzere farklı davranış türleriyle çocuğa yaklaşması olarak ortaya çıkar (Polat, 2019:45).

Duygusal istismar, çocuk ve ergenlerin psikolojik olarak hasara uğratılması, gerekli ilgi, bakım, sevgiden yoksun bırakılmaları durumları olarak tanımlanır. Ancak yukarıdaki iki türe oranla farkedilmesi zor olan bir türdür (Polat, 2019: 46).

İhmal, dördüncü istismar türü olarak sınıflandırılmış olup, kendi ihtiyaçlarını karşılayacak yaş ve olgunluğa sahip olmayan çocuğun, ona bakmakla yükümlü yetişkin ve/veya yetişkinler tarafından temel ihtiyaçları olan beslenme, barınma, duygusal ihtiyaçlar olan yaşamsal gereksinimlerinin karşılanmaması olarak tanımlanmaktadır (Polat, 2019: 46).

Bu tez içeriğinde çekilen filmin konusu olan cinsel istismar ve cinsel istismar sonrası yaşanan travma ve çocukta yaşantısı süresince bıraktığı fiziksel ve ruhsal gelgitlere değinilmektedir.

2.2 Cinsel İstismar

Cinsel istismar, çok farklı otoriteler ve araştırmacılar tarafından farklı biçimlerde tanımlanmıştır. Çocuk istismarı türlerinden en zor farkedilen ve saptanandır. Genellikle gizli kalan ve ortaya çıkmayan, hafızadan silinen ancak kısa ve uzun vadeli farklı etkileri olan bir türdür.

Cinsel istismar, farklı tanımların karışıklık yaratmaması açısından Amerikan Ulusal Çocuk İstismarı ve İhmali Merkezi tarafından aşağıdaki gibi tanımlanabilir:

Çocuk ve erişkin arasındaki temas ve ilişki, o erişkinin veya başka birinin cinsel stimülasyonu için kullanılmışsa, çocuğun cinsel istismarı olarak kabul edilir. Cinsel istismar diğer bir çocuk tarafından eğer bu çocuğun diğeri üzerinde belirgin bir gücü veya kontrolü söz konusuysa veya bariz bir yaş farkı varsa da gerçekleştirilebilir (American Academy of Pediatrics Committee on Child Abuse and Neglect, 1991).

Çocuklarda yaşanan cinsel istismar uzun yıllar üzerinde profesyonel olarak araştırılmamış, tartışılmamış bir konudur. 1970’li yılların sonlarına doğru Amerika ve İngiltere’de tartışılmaya ve araştırılmaya başlanmıştır (Canbaz, 2020: 34). Toplumda varolmaya çalışan cinsel istismar mağdurları ve ailelerin, toplum veya başka birey önünde küçük düşmelerine sebep olabileceğinden dolayı üzerinde konuşulması ve çalışılması zor bir konudur. Başlıca çalışma alanları tıp, hukuk, psikoloji, pediatri, sosyal hizmetler olan çocuğa yönelik cinsel ve fiziksel istismar 2018 yılında Dünya Sağlık Örgütü’nün yaptığı araştırma sonrası %26 olarak tespit edilmiştir (Canbaz, 2020: 39).

1980’lerde sosyolog ve aktivist Diana Russell tarafından 900 kadın üzerinde yürütülen cinsel istismar ve şiddet konusundaki detaylı görüşmeler sonrasında her üç kadından birinin çocukluk çağında cinsel istismara uğradığını ortaya çıkmıştır (Herman, 2020: 37).

Cinsel istismara uğrayan kız çocuklarının yaş ortalaması yaklaşık 4,3’tür. Erkek çocuklarına nazaran kız çocukların cinsel istismara maruz kalma oranı daha yüksektir. Avrupa’da yapılan çalışmalar sonrasında Hollanda’da 2014 yılında yapılan araştırmada cinsel istismara maruz kalan kız çocuklarının oranı %18’dir. İspanya’da 2009 yılında yapılan

başka bir araştırmada ise kız çocuklarının istismara maruz kalma oranı % 19,7 olarak tespit edilmiştir (Sarıyar, 2019: 4).

Çocuğa yönelik cinsel istismarın çocuk birey üzerinde yaratmış olduğu olumsuz psikolojik ve fizyolojik etkiler kısa ve uzun dönemli sorunlar olarak ortaya çıkmaktadır. Kısa dönem sorunları; çocuklarda korku, öfke, sosyal olarak izole olma, alt ıslatma, regresyon, suçluluk ve utanç duygusu, okul başarısında düşüş gibi psikolojik etkiler olarak sıralanabilir (Canbaz, 2020: 44).

Yaşanan hikayeler ve anlatılanlardan ortak anlaşılan çocukluk döneminde yaşanan cinsel istismarın ergenlik ve yetişkinlikte de kişiyi etkilediğidir. Öncelikli amaç cinsel istismarı önlemek olmasına rağmen, maruz kalmış kişiler zaman zaman kişinin kendisi, zaman zaman uzmanların yardımı ile yaşanan travmanın izlerini dönüştürürler (Canbaz, 2020: 42).

Çocuklara yönelik farklı cinsel istismar türlerine rastlanmaktadır.

Temas İçermeyen Cinsel İstismar Türleri; istismarcının; çocuğun üzerinde uygulamak istediğı cinsel davranışları tasvir ettiğı; öneri ve tavsiyelerde bulunduğu “*seksi konuşma*” bu türlerden biridir. (Polat, 2019: 101). Yine temas içermeyen ancak çocuğa özel bölgelerini göstererek, çocuğun önünde kendini tatmin etmesi “*teşhir*” olarak geçer. Mağduru gizlice veya açıkca gözlemleyerek cinsel tatmin sağlamasına “*röntgencilik*” denir.

Cinsel Dokunma; istismarcının; mağdurun özel bölgelerine dokunması veya mağdurun kendi özel bölgelerine dokunmasını istemesi cinsel dokunma olarak adlandırılır.

Oral-Genital Seks; istismarcının çocuk mağdurun özel bölgelerini öpmesi, emmesi veya çocuğun oral yolla birleşmesini istemesidir.

Interfemoral İlişki; istismarcının cinsel organının çocuğun bacak arasına yerleştirdiğı ilişki türüdür.

Seksüel Penetrasyon; istismarcının mağdurun bir delik açıklığına girişidir. Dijital, Objelerle, Genital ve Anal olmak üzere 4 çeşidi vardır.

Cinsel Sömürü; iki çeşidi vardır; bunlar *çocuk pornografisi* ve *çocuk fuhuşudur*. Çocuk pornografisi her türlü pornografik eylemi içerir. Bu eylemler mağdura pornografi videoları izletme, veya onları bu tarz fotoğraf, videolara malzeme yapmaktır. Diğeri de çocuk fuhuşudur. Genellikle evden kaçmış çocukları fuhuşa yönlendirmek, onları fuhuşun ana objesi haline getirmektedir.

2.3 Çocukluk Çağı Cinsel İstismarın Psikolojik Etkisi: Travma

2.3.1 Travmanın tanımı

Kişinin gündelik yaşantısını, bilişsel, duygusal ve zaman zaman da fiziksel olarak olumsuz etkileyen olay veya olaylar travmanın genel tanımıdır. Normal olumsuz olaylardan farklı olarak, travmada insanın yaşam veya bedensel bütünlüğüne karşı oluşan, tehdit, şiddet veya ölüm tehlikesi söz konusudur. Yaşanan travma bireyde çaresizlik duygusu hissetmesine yol açar. Bireyin anlamlandırma, kontrol etme, bağlantı kurma gibi yetileri sekteye uğrar. Travmatik yaşantılara örnek olarak; cinsel veya fiziksel saldırıya uğrama, çocuklukta yaşanan istismar, işkence, kaçırılma, trafik kazaları, doğal afetler, savaşlar gibi olaylar sayılabilir. Cinsel istismar birçok bakımdan travmatiktir. Çocukta insanlara güvenmeme sorunu gelişir; sonrasında da depresyona kadar gidebilecek semptomlar görülür. Utanma, çekinme, sosyal ilişkilerde geri çekilme, düşük benlik kaygısı, kendine zarar verici davranışlar görülebilir (Şimşek, 2010: 13-14).

Yukarıdaki tanım; travmanın ne kadar dayanılmaz, sindirilemez olduğunu göstermektedir. Travmayı yaşayanlar, normal hayatlarını sürdürmeye çalışırken yaşadıkları olayı unutmaya, belleklerinden çıkarmaya çalışırlar. Normal hayatlarını sürdürürken hatırladıkları kötü deneyim onları mutsuz eder, üzer. Yaşantılarını sürdürebilmek için gereğinden fazla enerji harcamalarını gerektirir (Van der Kolk, 2019 s.2). Dolayısıyla bazı insanlar, özellikle de küçük çocuklar büyük enerji harcamak yerine hafızadan silmeyi, acıyı bastırmayı tercih ederler. Hafızadan silme amnezidir.

Cinsel istismar, başta Travma Sonrası Stres Bozukluğu ve depresyon olmak üzere pek çok ruhsal bozuklukla ilişkili bulunmuştur (Kilpatrick, Ruggiero, Acerno, Saunders, Resnick, Best. (2003): 5).

Cinsel istismar psikolojik olarak incelendiğinde travma sendromu keşfedilmiştir. (Herman, 2020: 39). Travma esnasında; çocuk bir güç tarafından çaresiz bırakılmaktadır. Yaşanılan travmalar; insanların doğal olarak sahip olduğu kontrol; anlam ve bağ kurma duygularını yerinden oynatır, zedeler. Tehlike karşısında insan doğası gereği verilen tepki bedeninin ve zihninin birlikte oluşturduğu karmaşık bir yapıdır. Direnme ve kaçma herhangi bir şekilde mümkün olmadığında kişinin savunma mekanizması zarar görür ve düzensizleşir. Yaşanılan olay geride bırakılsa bile, tehlike esnasında bıraktığı iz uzun müddet devam edebilir. Travma sonrası yaşanılan psikolojik uyarılma; duygu, bilinç ve hafızada zaman zaman geçici zaman zaman da uzun süreli kalıcı farklılıklar oluşturur. Fransa’da Janet 19. yy sonlarında yaptığı incelemeler sonrasında “travmatik hatıraların, olağan bilinçten ayrı duran normal-dışı bir durumda korunduğunu göstermiştir.” Travmatik olay sonrası yaşanılan yoğun duygu durumlarının; hafıza, duygu ve bilginin olağan bağlantısının kopmasına neden olduğunu bulmuştur.

Travma sonrası stres bozukluğundan kaynaklanan semptomlar üç temel kategori ile açıklanabilir.

Aşırı uyarılma; yaşanılan travmatik andan sonra; kişi yaşadığı tehlikenin her an geri dönebileceği endişesi ile sürekli ve istemeden tetikte beklemektedir. Bu aşırı uyarılma ile, küçük tehlikelere büyük tepkiler verir; uykusu bozulur (Herman, 2020 : 41-44).

Müdahalede zaman travma anında durmuş gibidir. Ayrıca sözel anlatı ve bağlantı içermez; canlı imge ve duyular şeklinde kodlanmıştır (Herman, 2020: 47).

Büzülme donup kalmaktır. Büzülmeci semptom, Janet tarafından hafızada tanımlanmıştır. Travma sonrası unutmanın nedeninin, acı verici hatıraları koruyan “bilinç alanı büzülmesi” olduğunu bulmuştur.

Ayrıca yaşanılan travma sonrası gelişen korkular, cinsel ve gündelik yaşam aktivitelerinin sekteye uğraması da semptomların başında gelmektedir.

2.3.2 Travmanın yarattıkları

2.3.2.1 Bellek nedir?

İnsan bünyesi yaşanan travmatik olaylara evrensel olarak biyolojik temelli tepkiler cevaplar geliştirmektedir. Buna paralel olarak, travmatik olayların etkisini inkar etmenin de benzer şekilde evrensel olduğu anlaşılmıştır (Herman, 2020: 1-5).

Özellikle çocukluk çağında yaşanan travma farklı bir hafıza formunda kodlanmıştır. (Herman, 2020: 45) Travmatik olay veya olaylara maruz kalan çocuklar yakın bir zamanda veya ileride yaşadıkları ile yüzleşebilir (Uçan, 2019).

Psikiyatrist Leonore Terr erken travma hikayeleri belgelenmiş 20 çocuktan hiçbirinin bir buçuk, iki yaşlarından önce meydana gelmiş olayların sözel bir betimlemesini yapamadığını tespit etti. 20 çocuğun 18'i davranışlarında ve oyunlarında travmatik hatıra belirtileri gösterdi. Travmatik olayla ilişkili özel korkuları vardı; oyunlarında bu olayı olağandışı bir doğrulukla yeniden yaratabiliyorlardı. Örneğin; hayatının ilk iki yılında bakıcısı tarafında cinsel tacize uğramış çocuk beş yaşında bebek bakıcısını hatırlayamadı ve ona yapılmış olan cinsel istismarı reddetti. Ancak oyunlarında bebek bakıcısı ile olan pornografik sahnelerin kopyalarını canlandırdı. Küçük çocuklara uygun olan, hafızanın bu ileri derecede görsel ve sahneyici biçimi olarak ortaya çıkmasıdır (Herman, 2020: 48).

Travmatik olay sonrası hafıza değişikliğe uğrar. Yüksek seviyede salgılanan adrenalin ve stres hormonları hafızaya derin izler bırakır. Psikiyatrist Bessel van der Kolk, sempatik sinir sisteminin aşırı uyarılması sonrası hafızanın dilsel kodlamasının inaktive edilerek, sinir sisteminde hayatın ilk başlarında hüküm süren görsel ve duyuşsal kodlamaya geri döndüğünü söyler (Herman, 2020: 48).

Bellek “Öğrenilmiş ya da yaşanmış konuları, bunların geçmişle ilgisini bilinçli olarak zihinde saklama gücü” olarak tanımlanmaktadır. 5 duyu organımız ile deneyimlenen veriler çevremizde olan olayları adlandırmamıza, kodlamamıza ve bu sayede hatırlamamıza yardımcı olur. Verilerin çeşidi, beyinde kalma süresi ve beynin bu veriye vermiş olduğu davranışsal tepki açısından bellek çeşitlere ayrılır.

İlk bellek, etrafımızdakileri adlandırmak, tanımlamak için kullandığımız sayı, isimlerden oluşan *olgu belleği*dir. İkinci bellek türü ise, *beceri belleği*dir; insanların günlük yaşamlarını sürdürebilmeleri için gerekli eylemlerin tümüdür. Bunlara örnek, yemek yeme, araba kullanma, yürümek olarak adlandırılabilir. Üçüncü ve son bellek türü de *olay belleği*dir; geçmişte yaşanan olayları olumlu veya olumsuz hatıralarla biriktiren ve zamanı geldiğinde bunları geri hatırlatan bellek türüdür (Yavuz, 2019: 6).

Olay belleği sensöriyel, kısa süreli ve uzun süreli bellek olmak üzere üçe ayrılır:

Sensöriyel bellek, duyarlar ile algılanan bilgilerin birkaç saniye saklanabileceği ve sonrasında hatırlanmaya ihtiyaç duyulmayan bellek türüdür. Yine duyarlar yardımıyla algılanan bilgilerin en fazla 30 saniye kadar durduğu bellek, *kısa süreli bellek*dir. Kısa süreli bellek türü ile uzun süreli belleğe aktarılan veriler bütün hale gelerek anlam meydana getirir. *Uzun süreli bellekte* tutulan bilgilerin bellekte tutulma süre sınırı kesinleştirilememiştir (Yavuz, 2019: 6).

Güdülenmiş unutma kuramı, özellikle psikanaliz faaliyetlerinde ortaya çıkmış bir kuramdır. Kurama göre unutmanın nedeni bireyin hoşlanmadığı ya da istemediği duygulara ilişkin verileri zihinde baskı altına alarak unutma işlevini sağlamasıdır. Tekrarlanmama ve teşvik edilmeme kuramına göre unutmanın nedeni öğrendiklerimizin tekrar edilmemesi ya da dışarıdan herhangi bir ödüllendirilme gelmemesidir. Biyolojik kuram ise unutmanın nedenlerine sadece fiziksel özellikler açısından yaklaşarak bireyin yaşadığı, ani şok, ilerleyen yaş gibi biyolojik etmenlerin unutma üzerinde etkili olduğunu belirtmektedir (Binbaşıoğlu, 1991: 23-34).

2.3.2.2 Hafızadan silme, tekrar hatırlama

İstismara, özellikle cinsel istismara uğramış olan çocuklar, travmanın negatif etkilerinden kendilerini korumak adına çoğu zaman ilkel olan zihinsel savunma mekanizmasına başvurur. Bu duruma *dissosiyasyon* (ayrışma) denir. Bu durum kendilerini savunma, koruma mekanizması geliştirme adına hafıza kaybı, uyur gezerlik, bilişsel ve akademik becerilerde düşüş, depresyon, sosyal geri çekilme, düşük benlik saygısı, travma sonrası stres bozukluğu gibi farklı klinik tablolara sebep olmaktadır. İstismara uğrayan çocuğun yaşı

ne kadar küçük ise dissosiyasyon oranı aynı paralelde artış gösterir (Aktepe, 2009:102-108).

Fazla sayıda erken yaş çocukluk travmaları ve intihar girişimleri ile karakterize edilen “dissosiyatif bozukluklar” hesap edilmemiş bir ihtimalle yaşantılanarak tekrar oluşmaya başlar. Dolayısıyla birey yaşantısını travmadan önceki yaşantısı ve sonraki yaşantısı olmak üzere ikiye böler. Dissosiyasyon sürecinde anılarını bölerek kaydedip kendisini travmanın vermiş olduğu etkilerden korumaya çalışır. Bu anılardan kaçmak için zihninde boşluk bırakır. Dalgınlık, hayal kurma, unutma günlük hayatta karşılaşılan dissosiyatif yaşantılardan bazılarıdır (Derin ve Öztürk, 2018).

Dissosiyatif amnezi esnasında görülen dissosiyatif füğte, kişi bulunduğu yeri aniden terkeder, bu sırada görece organize gibi görünüp seyahat edebilir veya dezorganize olarak yürüme, koşma veya kaçma davranışı sergileyebilir. Bulunduğu yerden beklenmedik biçimde uzaklaşan kişi yeni yerinde saatlerden yıllara kadar uzayan sürelerde kalabilir veya gezebilir (Derin ve Öztürk, 2018).

Bir hatıra unutulup sonrasında tekrar hatırlanabilir mi? Ya da hafızanız bazı anıları gerçekmiş gibi hatırlayıp sizi yanıltabilir mi? Bu sorular, çocukluk döneminde yaşanan özellikle cinsel istismarın ardından sorulabilecek sorulardır. Hem hafıza üzerine çalışan araştırmacılar hem de travma mağdurlarıyla çalışan uzmanların ortak görüşü ikisinin de mümkün olacağı doğrultusundadır. Laboratuvar çalışmaları; belleğin yanlış yorumlayabileceğini ve dış faktörlerden etkilenebileceğini gösterse de, çalışmalar günlük ortamda veya laboratuvarda yapılmaktadır. Ancak, tabii ki araştırmacılar, insani ve etik nedenlere dayanarak, olayları hatırlatmak adına denekleri travmatik ortamlar yaratarak bu şekilde travmalara uğratmazlar. Dolayısıyla, travmatik olayların nasıl kodlandığı ve bellekte saklandığı, çeşitli travmatik ortam koşulları sağlanmadan net olarak bilinemez. Bu konuda çalışan uzmanlar; çocukların travmayı, yetişkin bireylere göre daha farklı algıladığını ve buna farklı tepkiler geliştirdiğini savunmaktadır. Ayrıca uzmanlar, çocukluk travmasının hafızada anı depolama ve bu anıları geri çağırma noktasında işleyişi olumsuz etkileyebileceğini, travma sonrası anının hafızada bir noktaya gömülerek orada yıllarca kalmasına ve ilerleyen yıllarda herhangi bir anda tetiklenerek veya tetiklenmeyerek tekrar hatırlanmasına yol açabileceğini savunmaktadır. Dissosiyasyon, hafızadaki anının bir süreliğine unutulup sonrasında tekrar hatırlanmasıdır. Hafızadaki anıyı geri çağırma bir süreliğine

ötelenebilir. Bazı araştırmacılar, çocuk cinsel istismarının, çözülme veya geçgelen hafıza şeklinde negatif hafıza bozukluklarına neden olduğunu savunmaktadır. Travmatik olaylar yaşamış insanlarla çalışan uzmanlar; dissosiyasyon yaşayan kişiler, hafızasındaki anının acısından kendisini korumak için anıları hafızasında bir yere kodlayarak unutmayı tercih etmektedir.

Hafıza konusunda araştırma yapan uzmanlar, çocukken cinsel istismara uğrayan çocukların, maruz kaldıkları olayı tam olarak anlayamasalar ya da bunu dile getirmeseler de, yaşadıkları olayın tamamı veya bir kısmını hatırladıkları konusunda aynı fikirdedir. Erken çocukluk döneminde yaşanan cinsel istismar, ilerleyen yaşlarda hatırlanabilir. Uzmanlar aynı zamanda hiç gerçekleşmemiş anıların gerçekmişcesine, inanılır sahte anılar şeklinde de sunulabileceği konusunda da uzlaşmışlardır. Ancak varılan gerçek özellikle erken yaş çocukluk döneminde cinsel istismar mağduru çocukların yaşadıklarının hepsini veya bir kısmını hatırlıyor olmasıdır. Bu konuda uzman psikologlardan genellikle depresyon, madde bağımlılığı, sosyal ilişkilerde sorunlar konusunda yardım alırlar (American Psychological Association, 1995).

Belleğin temel özelliğinden biri de hatırlamaktır. Beynimizde kodladığımız ve hatırladıklarımız sayesinde hikayelerimizi oluştururuz. Bellek aracılığıyla, her nesneye, her anıya anlamlar yükleriz. Öğrenme ve hatırlama zamanları arasında geçen sürede yaşananlar unutmanın nedenini oluşturur. GÜdülenmiş unutmama, kişiyi mutsuz eden, hoşlanmadığı, istemediği duygulara ait zihnindeki kodları baskılayarak unutmamasıdır.

İnsan belleği, bilgileri kendine has şekilde kodlayarak saklar. Ancak bu kodlamayı yaparken bazı verileri sonrasında farklı, değişik anımsayacak şekilde saklayabilir. Schacter'ın yaptığı analizler sonrası yaptığı bilgilendirmede bellek farklı, değişik aslında hatalı anılar hatırlayabilmektedir. Ancak hatırlamanın gerçekleştiği zaman, mekan ve uyaranların hatalı anı yaratmada etkili olduğunu ortaya çıkarmıştır. Yapılan araştırmalar sonrası duygusal açıdan travmatik etkiler yaratan olaylar diğer olaylarla karşılaştırıldığında daha doğru şekilde hatırlanmaktadır. (Yavuz, 2019:12).

Çocukluk çağında yaşanan cinsel istismar sonrası amnezi geliştiren çocuk; ergen olduğunda veya hayatının bir döneminde kendiliğinden veya bir uyaran ile ya da terapi esnasında geçmişte yaşadığı olayı yavaş yavaş anımsamaya başlamakta ve bir grup travmatik semptomla baş başa kalmaktadır.

Avrupa’da psikoterapistler arasında yapılan araştırmada çocukluk çağı cinsel istismar yaşayıp bunun sonrasında hayatının bir döneminde amnezi yaşayanların oranı %28-%59 olarak bildirilmiştir (Yanık, M.; Özmen M.; Tutkun H.; Zoroğlu, S. 2001, 14(2); 87-94).

Aynı çalışmada öncesinde yapılmış çalışmalarda örneklem sonucuna varılan hatırlama oranları tablo olarak verilmiştir.

Tablo 1. Çocukluk çağı travmalarını yeniden hatırlamanın (recovered Memory) sıklığı. (Yanık, M.; Özmen M.; Tutkun H.; Zoroğlu, S. 2001, 14(2); 87-94)

ÇALIŞMAYI YAPAN	POPÜLASYON	HATIRLAMA ORANI (%)
J.Herman ve Schatzow, 1987	Enseste uğramış kadınlarda klinik örneklem	28
Briere ve Conte 1993	Cinsel taciz rapor edilen 450 kadın ve erkek	59
Gold ve Arkadaşları, 1994	Çocukluk çağı cinsel tacizi olan hastalar	30
Linda Williams & Benyard, 1996	Çocukluk çağı cinsel tacizi hastane kayıtlarında olanlar	38
Felman-Summers & Pope, 1994	Çocukluk çağı travması olan 79 kişi	40
James A.hu, 1999	Travma merkezinde yatan kadınlardan cinsel tacizi olanlar	33
Yanık, Özmen, Tutkun ve Zoroğlu, 2001	Çocukluk çağı cinsel tacizi bildiren ayakta tedavi gören hastalar	30

Yine yapılan araştırmalar sonrası; ilk hatırlamanın yalnız başına iken; herhangi bir psikoterapi almadan oluştuğu bildirilmiştir. Çocukluğun erken yaşlarında, uzun süreli tekrar

eden cinsel istismarlar sonucu yaşanan travmalarda amnezi oluşma sıklığı daha yüksektir. Aynı şekilde; örneklerle Vedat Şar ve çalışma arkadaşları da bu konuda 1999 yılında yayımladıkları çalışmada hatırlanan anının doğruluğunun üçüncü bir görgü tanığı tarafından doğrulandığı vaka örneklerini yazmıştır. Şar'ın araştırması sonucunda 28 hastadan 12'sinin çocukluk dönemi yaşadığı istismar üçüncü kişiler tarafından doğrulanmıştır (Yanık, M.; Özmen M.; Tutkun H.; Zoroğlu, S. 2001, 14(2); 87-94).

Eylül'ün Uğur Böcekleri filminde yukarıdaki açıklamalara paralel şekilde; Eylül karakteri hafızasından tamamen sildiği erken çocukluk dönemi anısını, uğur böcekleri ile kodlamıştır. İstismardan yıllar sonra ormanda ebeveynleriyle birlikte yürüyüş yaptıkları sıradan bir günde yol kenarında rastladığı papatyalar üzerinde gördüğü uğur böcekleri, kodladığı uyaran olarak karşısına çıkmış ve çocukluğunda yaşadığı cinsel istismara dair anılarını geri hatırlamıştır.

2.3.2.3 Travma sonrası sosyal geri çekilme

Yaşanan travmatik olaylar kişinin beden bütünlüğüne zarar verir. Özellikle yaşanan cinsel istismar olaylarında mağdurun haysiyeti ile oynanır, kendi olabilme yetisi zedelenir. Dolayısıyla başkalarıyla ilişkileri etkileyerek; kişinin aile, arkadaş, sevgi ve toplum bağlarını etkileyerek zarar verir (Herman, 2020: 63, 65).

Cinsel istismara maruz kalan bireylerin sosyal ilişki kurma ve bu ilişkileri sürdürme yetenekleri yaşadıkları olaydan ötürü olumsuz etkilenmektedir. Bu bireylerin sosyal ilişki kurmaktan çekindikleri, kendilerini izole ettikleri ya da fazlaca ilişki kurup bu ilişkilerde beklentilerini fazla tuttukları gözlenmiştir. Her iki tarz ilişki, kişiyi yalnızlığa sürüklemektedir (Aktepe, 2009:104).

Travmatik olayın; istenmeyen ve beklenmeyen anıların yanında zaman zaman kabuslarda tekrarlayan şekilde yaşanması ve travma ile ilişkilendirilen uyarıcılardan kaçınma, uykusuzluk, irkilme gibi travma sonrası stres bozukluğunun en belirgin semptomlarından. Çevresel koşulları olumsuz etkilenen çocuk, kaygıya karşı savunmasız olabilir, kaygı bozukluğu ergenlik ve genç yetişkinlikte de devam edebilen çocuk, stresi yönetilme becerisi gelişmiş çocuğa oranla daha çok uyumsuz kaçınma davranışları, yaşlılarına “ayak uyduramama” davranışları geliştirebilir (Herman, 2020: 121 -124).

2.3.3 İyileşme süreci

Travmatik hafıza, değişmez, sözsüz sanki sessiz film gibidir. Yaşanılan hikayenin travmatik imgelemi ve bedensel duyguları söze dökmesi travmatik iyileşmenin ana şartlarından (Herman, 2020: 222).

Travmatik olayların açıklanabilir hale gelmesinden sonra iyileşme sürecinin ilk evresi mağdurun psikolojik olarak güçlendirilmesidir. Travmatik geçmişi ile uzlaşan mağdur, yepyeni bir kendilik geliştirerek kendisine bir gelecek yaratma sürecine girer. Psikolojik güçlenme yaşandıktan sonra mağdurun iyileşme sürecinde yeni bağlar kurularak ilerleme sağlanır. Travma sonrası stres bozukluğu sonrasında mağdur, terapi almak için terapiste başvurur. Burada terapist ve mağdur ilişkisinin püf noktaları terapistin hastanın iyileşme sürecine verdiği destektir. Hastanın otonomisine saygı gösterir, yansızlığını korur. Aslan hastanın yardım alarak kendi iradesi ile süreci atlatmasıdır. Travmanın zedelediği eski yasını tutmuş, ilişkileri bozulmuştur. Yaşadığı travma sonrası; tekrar yeni ilişkiler geliştirmesi gerekir. Öncelikle travmatik anısını hatırladıktan sonra şaşkınlık yaşar; sonrasında yaşadığı sağaltım sonrası artık kendine yeni bir hayat kurma zamanı gelmiştir. Kendi iç dünyasıyla yüzleşir. Yüzleşme sonrası yaşadığı travmatik olaydan kendini sıyrarak iç dünyasını özgürleştirir. Mağdur, büzülmüş duruşunun dışına çıkmaya cesaret eder. Kendine karşı daha bağışlayıcı hale gelir. Yeni hayatını inşa ederken kendiyi de barıştır. Sonrasında da başkalarıyla yeniden bağ kurma eğilimine geçer. Sosyal becerilerini tekrar yapılandırır. Travmanın iyileşmesi uzun bir süreçtir. Mağdur öz saygısını yeniden yapılandırır (Herman, 2020: 247-268).

Travmaya maruz kalma yaşı ne kadar erken olursa; çocukta bıraktığı hasarlar o kadar yüksek olur. Bir başka deyişle, 3 yaşında cinsel istismara uğrayan çocuk, 9 yaşında uğradığından daha fazla etkilenir. Beyin; taciz, ölüm, tehdit gibi durumlara uğradığında yüksek düzeyde adrenalin ve stres hormonu salgılamaktadır. Travmalar sonrası beynimizde kalıcı hasarlar meydana gelmektedir. Zihin 3 yaşın altındaki anıları hatırlamasa da ancak, beden hafızasına kaydetmektedir. Ayrıca travmatik anılar beyne, normal anılar gibi kaydedilmemekte, bu tip anılar fanus gibi farklı bir bölgede tutulmakta ve diğer anılarla etkileşime girmektedir. Sonuçta sebebi belli olmayan; kaygı, stres, huzursuzluk, korku, endişe gibi insanı olumsuz etkileyen duygulara yol açmaktadır.

İnsan beyni haz duygusuna göre kendini yönlendirir. Beyin, haz varsa yaşa, acı var ise kaç şeklinde programlanmıştır. Dolayısıyla yaşanan acılar hatırlanmaz. Hatırlandığı zaman ise birey acı çekeceği için konuşmak istemez. Oysa travmatik anılar konuşarak iyileşir. Çekilen acının beyinden arındırılması, çekilen acının yaşanıp bitmesi ile mümkündür. Acı yaşanılarak bitirilebilir (Yıldırım, 2018).

Çocuk istismara uğradığında; psikolojik olarak zarar görür; annesi ve babası ile erken dönemde sevgi, güven dolu bir bağ kurabildiyse bu durumu anne ve babasına açıklamaktan çekinmez (Harpersbazaar, 2022).

İstismara uğrayan çocuğun sosyal bağlarını onarması için bir insan grubu ile paylaşması, Irvin Yalom'un deyimi ile "evrensellik"tir. Grup Dayanışması ile başkaları ile bağ kurularak travmatik anıya panzehir sağlanır (Herman, 2020: 269-270).

Filmde Eylül karakteri çocukluğunda yaşadığı travmatik olayı uğur böceklerini gördükten sonra kademe kademe hatırlar. Hatırlama süreci önce bir şok şeklinde başlar. Bu yaşadıklarını anlamlandırmaya çalışır. Bir kısır döngünün içerisinde sıkışıp kalır. Yaşadığı şok ağır gelir, sesi çıkmaz, hareket edemez paralize olmuştur. Çaresizlik içerisinde adım atmaya çalışır ve yere düşer. Düşükten sonra bir çözülme yaşar ve ağlamaya başlar. Ayağa kalkar ve yürümeye başlar. Ağlayarak iyileşme sürecini başlatır. Yürüyerek de iyileşme konusunda yol katetmeye başlamıştır. Yürüyerek EMDR terapisine benzer şekilde bilateral uyaran alarak yaşadığı anıyı proses etmeye başlar. Ailesi ile kurduğu bağın kuvvetli olması ve iyileşme sürecine girmesi sonrasında; yaşadığı durumu korkmadan anne ve babası ile paylaşır. Sonrasında da kendisiyle oynamaya çalışan ama her defasında kaçtığı çocuk ile basket oynar. Bu da yaşadığı cinsel istismarı kendine tekrar hatırlattıktan sonra yaşadığı şok sonrası kendisini adeta bir kabusun içerisine hapsederek yaşadıklarını benimseme sürecine sokarak iyileşmenin ilk adımlarını atmasıdır.

Eylül'ün Uğur Böcekleri filminde, seyircinin filme dışarıdan bakabilmesi ve travmatize olmadan empati içeren dolaylı olarak özdeşim kurması hedeflenmiştir. Filmde anlatılan öykü ve kullanılan sembol ve metaforlar ile açık bir anlatım sağlanmaya çalışılarak; seyircinin öykünün özünü kaçırmadan kendine ait algılamasına olanak sağlanmıştır.

3. ÇOCUKLARIN CİNSEL İSTİSMARI TEMASI VE SİNEMA

Çalışma kapsamında Ulusal Tez Merkezinde yapılan seçtiğimiz anahtar kelimeler farklı kombinasyonlar ile taratılmış çocuk istismarı konusunda Hukuk, Psikoloji, Sosyoloji ve Tıp bölümleri ağırlıklı olmak üzere yaklaşık 100 civarında yüksek lisans ve doktora tezi çalışması bulunmuştur. Özellikle Türkiye’de Sinema, cinsellik, cinsel taciz, çocuk istismarı konularıyla ilgili olarak aşağıdaki çalışmalar bulunmuştur:

- Özkan Bilgin’in “Cinsel İstismar Mağduru Çocukların Psikososyal Durumlarının İstismara Ait Özellikler Açısından Tanımlanması” başlıklı 2015 yılında Selçuk Üniversitesi Sosyal Hizmet Anabilim dalında yazılmış yüksek lisans tezi
- Tuğçe Er’in “Cinsel İstismara Maruz Kalan ve Kalmayan Ergenlerin Anksiyete, Depresyon ve Benlik Algısı Açısından Karşılaştırılması” başlıklı 2010 yılında Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde yazılmış yüksek lisans tezi
- Gizem Özer’in “Ebeveynlerin Çocuk Cinsel İstismarına Dair Bilinçleri, Endişeleri ve Aldıkları Önlemler” başlıklı 2014 yılında İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsünde yazılmış yüksek lisans tezi

İstismar, hatırlama ve travma; kelimeleri ile yapılan taratma sonrasında aşağıdaki teze rastlanmıştır.

- Fatma Dilara Altunbaş’ın “Travma Sonrası Stres Bozukluğu (TSSB) Tanılı Hastalarda Zihin Kuramı Performansı ve Atıfsal Yanlılığın İncelenmesi” isimli Üsküdar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Klinik Psikoloji Anabilim dalında 2017 yılında yazılmış bir yüksek lisans tezi bulunmuştur.

Film ve sanatta yeterlilik tezlerinin taramasında: cinsel istismar, çocuk istismarı konularına direkt değinilmediği veya yazılan tezlerde bu konuların alt başlık olarak yer aldığı, tezin ana konusunu oluşturmadığı görülmüştür.

İnternet üzerinde yapılan araştırmada aşağıdaki kategorilerde çocuk istismarı konusunda yapılmış belgesel ve kurgu filmler listelenmiştir.

Çocuk istismarı konu edilen 51 belgesel film wikipedia’da listelenmiştir. Filmlerin orijinal ve İngilizce isimleri korunmuştur. (Documentary_films_about_child_abuse, Erişim Tarihi: 19.09.2021)

A

- The Abolitionists

B

- Bangkok Girl
- Body Without Soul
- A Brilliant Genocide
- Buffalo Girls
- Bunso

C

- Chicken Hawk: Men Who Love Boys

D

- The Dark Side of Chocolate
- Deliver Us from Evil (2006)
- The Dying Rooms

F

- Family Affair (film)

H

- Hakani: A Survivor's Story
- Hand of God
- Happy Valley
- A Hard Name
- The Harvest (2010)
- He Named Me Malala
- Honour Me

J

- Jessie's Dad
- Just, Melvin: Just Evil

K

- Kony 2012

L

- Leaving Neverland
- The Long Journey Home (2009)
- Love Child (2014)

M

- Me Facing Life: Cyntoia's Story
- Mea Maxima Culpa: Silence in the House of God
- Meena
- Michael Jackson: Chase the Truth
- Must Read After My Death
- My Truth: The Rape of 2 Coreys

N

- Nefarious: Merchant of Souls
- Neverland Firsthand: Investigating the Michael Jackson Documentary
- Not My Life

O

- An Open Secret

P

- Playground (2009)
- Primas
- Prisoners of a White God

R

- Rainbow Bird and Monster Man
- Redlight
- Revelation
- Roman Polanski: Wanted and Desired
- Rough Aunties

S

- Saving Africa's Witch Children
- Secrets of the Vatican
- Sleeping Children Awake
- Square One: Michael Jackson
- Suing the Pope

T

- Tapestries of Hope
- Tell Me Who I Am
- Twist of Faith

W

- We Were Children

Çocuk istismarı konu edilen 125 kurmaca film wikipedia da listelenmiştir. Filmlerin orijinal ve İngilizce isimleri korunmuştur.

(Films about child sexual abuse, Erişim Tarihi: 20.09.202)

A

- The ABCs of Death
- The Afflicted
- All-American Girl: The Mary Kay Letourneau Story
- An American Haunting
- Antwone Fisher
- Athlete

B

- Backtrack
- Bad Education (2004)
- Baga Beach ()
- Beauty Mark
- Bedevilled (2010)
- Black Christmas (2006)
- Blue Car

- Border (2018)
- Bound (2015)
- Brimstone (2016)
- Butterfield 8
- By the Grace of God

C

- Capturing the Friedmans
- Changeling
- Child of Rage

D

- Daddie's Little Piece of Dresden China
- The Damned (1969)
- Dash Akol
- Dating Game Killer
- Deliver Us from Evil (2006)
- Do You Know the Muffin Man?
- Dolores Claiborne (1995)

F

- Fögi Is a Bastard
- G
- Gerald's Game
- The Girl Next Door (2007)

H

- Happiness (1998)
- Hard Candy
- Hooligan Sparrow
- Hounddog

I

- In a Dark Place
- In a Glass Cage
- In the Best Interest of the Child

J

- Jasper Jones
- Jeffrey Epstein: Filthy Rich
- Judgment (1990)

K

- Kahaani 2: Durga Rani Singh
- The Keepers
- Ken Park
- The Kite Runner

L

- L.I.E.
- Leaving Neverland
- Life During Wartime
- Little Girl Lost
- Lolita (1962)
- Lolita (1997)
- The Lost Son
- Love Story (2021)

M

- The Mark (1961)
- The Meyerowitz Stories
- Michael (2011)
- Michael Jackson: Chase the Truth
- Missing Child
- My Truth: The Rape of 2 Coreys
- Mysterious Skin
- Mystic River

N

- The Naked Kiss
- Never Take Sweets from a Stranger
- Neverland Firsthand: Investigating the Michael Jackson Documentary

- A Nightmare on Elm Street (2010)
- No Child of Mine

O

- The Offence
- Oldboy (2013)
- Once Were Warriors

P

- The Painted Bird
- Palindromes
- Paterno
- The Perfection
- The Perks of Being a Wallflower
- Precious
- The Prince of Tides
- Prom Night IV: Deliver Us from Evil

R

- Rock, Paper, Scissors (2017)
- Running Scared (2006)

S

- Salò, or the 120 Days of Sodom
- Silenced
- Silent Lies
- Six Bullets
- Sleepers
- Slumber Party Massacre III
- Snowtown
- Spotlight
- Square One: Michael Jackson
- Stopping Traffic
- Surviving R. Kelly
- Sweet Movie

T

- The Tale
- A Teacher
- Tell Me Who I Am
- A Time to Kill (1996)
- Towelhead
- Trust (2010)

U

- Una
- Under Suspicion (2000)

V

- Venus Rising
- Voices Within: The Lives of Truddi Chase

W

- The War Zone
- Where the Dead Go to Die
- The Witch Who Came from the Sea
- Wives on Strike
- The Woodsman (2004)

3.1 Sinemada Cinsel İstismar

Dünya Sinemasındaki örneklerin içerikleri, 1990 sonrası dünya sinemasında çekilmiş olan çocukluk yıllarında aile içi veya dışında cinsel istismara uğramış kişilerin hayatlarındaki travmalara genel bakış, çözümler ve çözümler konusunda farklı bakış açıları getirmektedir.

3.1.1 Dolores Claiborne – Taylor Hackford (1995)

3.1.1.1 Filmin künyesi:

Yönetmen: Taylor Hackford; Senaryo: Tony Gilroy, Stephen King (Roman); Yapımcı: Taylor Hackford; Oyuncular: Kathy Bates; Jennifer Jason Leigh; Christopher Plummer, Judy Parfitt, John C. Reilly, Ellen Muth, David Strathairn; Görüntü Yönetmeni: Gabriel

Beristain; Kurgu: Marc Warner; Müzik: Dany Elfman; Türü: Suç, Dram; Süre: 2 saat 12 dakika; Ülke: ABD; Yapım Yılı: 1995

3.1.1.2 Filmin özeti:

1995 yılında, Stephen King'in aynı isimli eserinden esinlenerek yapılmış olan Dolores Claiborne, bir psikolojik gerilim filmidir. Başrollerini Kathy Bates; Jennifer Jason Leigh; Christopher Plummer ve David Strathairn paylaşmaktadır. Bir anne ile yetişkin kızının ilişkilerine değinen film çok sık kullanılan geriye dönüşlerle anlatılmaktadır.

Film; Dolores Claiborne'ün Maine'deki Little Tall Island'da hizmetçi olarak yanında çalıştığı yaşlı, kısmen felçli Vera Donovan'a oklava ile saldırırken eve gelen bir başkası tarafından yakalanması ile başlar. Vera ölür. Bunun üzerine polis soruşturma başlatır.

Dolores'in kızı Selena, New York'ta yaşayan, depresyon ve madde bağımlılığıyla savaşıyor başarılı bir gazetecidir. Selena, Dolores'in masumiyeti hakkında kendi şüphelerine rağmen, annesini desteklemek için şehre gider. Dolores, Vera'yı öldürmediğini söylese de; kimse ona inanmaz. Aynı zamanda, yaşadığı kasaba sakinleri Dolores'in 18 yıl önce kocası Joe'yu öldürdüğüne inanmaktadır. Selenada annesinin babasını öldürdüğünden şüphelendiği için kasabayı terkedip gitmiştir. Kasaba sakinleri, sözlü tacizde bulunmaktadır. Kocası Joe'nun cinayet davasında baş dedektif John Mackey, Dolores'i ömür boyu hapse atmaya kararlıdır.

Joe; bir alkoliktir. Hem Dolores'in biriktirdiği parayı çalar; hem de zaman zaman ergen kız evladına tacizde bulunmaktadır. Dolores'e de kötü davranmaktadır. Kızının okul parasını biriktirmek için zengin Vera'nın yanında çalışmaya başlar. Vera ile aralarında güçlü bir bağ kurulur.

Dolores, Vera'nın kendini merdivenlerden aşağı attığını ve Dolores'e onu ıstırabından kurtarması için yalvardığını söyler. Mackey ona inanmayı reddeder ve Vera'nın tüm servetini Dolores'e bıraktığını açıklar. Dolores sonunda Selena'ya babası ölmeden önce, Joe'nun Selena'ya yadigarı bir madalyon verdiğinde Selena'ya cinsel tacizde bulunduğu fark ettiğini söyler. Selena böyle bir tacizi reddeder ve annesini bırakıp çıkar.

Oysa ki gerçekler apaçık ortadadır. Joe; hem Dolores’e kötü davranmakta aynı zamanda kızını taciz etmektedir. Seneler önceki güneş tutulması sırasında Joe’ya hem parasını çalıştığını hem de kızına cinsel istismarda bulunduğunu bildiğini söyler. Joe’yu kışkırtarak onun kuyuya düşmesine ön ayak olarak onu ölüme terkettiğini açıkladığı bir kaseti dinleyen Selena, bu sırada babasının feribotta kendisine mastürbasyon yaptırmasını hatırlar. Annesinin yanına geri dönerek onu hüküm giymekten kurtarır. Sonrasında annesi ile kızı uzlaşırlar (Dolores Claiborne Film, Erişim Tarihi: 20.09.2021).

3.1.1.3 Dolores Claiborne filminin; Eylül’ün Uğur Böcekleri filmi ile ilişkilendirilmesi,

Filmin *Eylül’ün Uğur Böcekleri* ile olan ilişkisi kız çocuğunun bu filmde cinsel istismara uğramasıdır. Eylül, aile ve yakın çevreden olmayan bir yabancı tarafından istismara uğramışken, bu filmde Selena ve Joe (babası) arasındaki ensest ve Joe’nun Dolores’e göstermiş olduğu şiddet ele alınmaktadır. Selena; babası tarafında cinsel istismara uğradığı zamanlar yaş olarak ergen yaştadır. Eylül; cinsel istismarı yaşadığında daha küçük bir kız çocuğu iken; Selena neredeyse Eylül’ün yaşadığı kötü deneyimi hatırladığı yaştadır. Yaş farkları göz önüne alındığında; travmanın özellikle çocukların yaşı ne olursa olsun acıyı sönmümlendirmek adına geçici olarak hafızadan silmesinin ikinci bir örneğidir. Ayrıca, Selena’nın bu istismarı bir kere yaşamadığı anlaşılmaktadır. Oysa ki *Eylül’ün Uğur Böcekleri*’nde kız çocuğu tek bir olay hatırlamaktadır.

Selena’nın babasının onu feribotta mastürbasyon yapmaya zorladığını hatırladığı geri dönüş sahnesi Eylül’ün uğur böceklerini gördüğü anda yaşadığı kötü deneyimi hatırlaması da geri dönüş sahnesi ile gerçekleşmektedir. Feribottaki bu sahne boyunca, kameranın sunduğu bakış açısı, Selena’nın tepkilerine odaklanarak çekilmiştir.

3.1.2 Atlıkarınca - İlksen Başarır (2010)

3.1.2.1 Filmin künyesi

Yönetmen: İlksen Başarır; Senaryo: İlksen Başarır, Mert Fırat; Yapım: Kutu Film, Most Production; Oyuncular: Nergis Öztürk, Mert Fırat, Zeynep Oral, Sema Çeyrekbaşı, Serkan Badur, Oğulcan Güler, Eren Öner, Helin Çal; Görüntü Yönetmeni: Hayk Kırakosyan; Kurgu: Erkan Özekan; Müzik: Ahmet Kenan Bilgiç; Türü: Dram; Süre: 1 saat 36 dakika; Ülke: Türkiye; Yapım Yılı: 2010; (AtlıKarınca_film, Erişim Tarihi: 23.04.2021).

3.1.2.2 Filmin özeti

Taşrada dört kişilik bir aile evinde kurban kesilmektedir. Bir kız, bir oğlan çocuğu ve baba kurban bayramında kesilen kurbanın başındadır. Kurbanı kesen kişi, çocukların alınına kan sürer. Baba, buna tepki göstererek çocuklarının yıkanmasını ister. Oysaki anne sadece yüzlerini yıkamanın yeterli olacağını düşünmektedir. Oğlan çocuğu Edip, kız kardeşi Sevgi'yi tahta atına bindirmez, kendisi atı içeri taşır ve üzerine binmeden sallır. O sırada anne baba odalarında sevişmektedir. Her işe anne Sevil koşmaktadır. Erdem sürekli Sevil demekte ve her işi ondan istemektedir. Ayrıca Obsesif Kompulsif Bozukluğu vardır. Temizlik takıntısına sahiptir. Erdem, aynı zamanda bir yazardır.

Erdem, çocuklara lunaparka gideceklerine dair söz vermiştir. Sözünü tutup ailecek onları lunaparka götürür. Edip, sessizdir. Atlıkarıncada da eğlenmemektedir. Fotoğraf çektirirler o günün anısına. Sevil, misafirperver, sevgi dolu ailesini çekip çeviren bir kadındır. Komşularının getirdiği bayram yemeklerini çöpe dökmeye çalışan Erdem'e çıkışır. Erdem ve Sevil çalışmaktadır. Erdem kasabadan İstanbul'a gitme isteğindedir. Kasaba hayatını sevmemektedir. Edip gece kardeşinin odasına gidip yatar.

Sevil kasaba hayatından memnundur. Bayram günü Sevil'in annesinden haber gelir. Felç geçirmiştir. Hazırlıklar yapılır taşınma günü gelmiştir. Edip evden ayrılmadan önce tahta atını kırıp bahçede paramparça eder. İstanbul'a Sevil'in annesinin yanına taşınırlar. Arabada akşam Sevil ve kız çocuğu Sevgi uyumaktadır. Edip uyanıktır. Erdem Edip'e uymasını söyleyince Edip bir an babasının gözlerini arka koltuktan uzanıp kapatmaya çalışır. Bu hayal mi yoksa gerçek mi bilinemezken Erdem köpeğe çarpar. Öldüğü için bırakıp gitmek ister ancak, Sevil ise oğlu ile köpeği gömer. Erdem elini bile sürmez.

Sevil'in annesinin evine yerleşirler. Anneanne felçlidir. Dört kişilik aile olarak yemek yemekteirler. O sırada telefon çalar ve zaman geçişı yaşanır. Aradan 6 -7 sene geçmiştir. Edip büyümüşür. Telefonda annesiyle konuşur. Edip, yatılı okulda okumaktadır. Sevgi de büyümüşür. Erdem gündüzleri kayınvalidesine bakmakta, geceleri yazmaktadır. Erdem aynı zamanda balık tutmaktadır. Anneanne hep odasında tekerlikli sandalyesinde oturmaktadır. Bu sırada Erdem sürekli yazmaktadır. Çıkan kitabının yeni baskısı yapılmamıştır. Buna içten içe sinirlenmektedir. Diğer yanda Sevil, kadın arkadaşlarıyla toplanmıştır. Sevil'in müdür yardımcısı olmasını istemektedirler. Erdem terfi edilecek Sevil'e gözdağı verir. Erdem şairdir ama beklenen olgunlukta değildir. Sevil'in terfi etmesine sinirlenir. Sevil müdür yardımcısı olmuştur; iş gezisine gitmesi gerekir ancak Erdem karşı çıkar. Sevil'e çıkışır "Ne gerek var böyle bir şeye?" der. Sevgi iyi bir yüzücüdür. Ancak nedense hep düşüncelidir. İş gezisine çıkan Sevil anneannesine bakımı ve evi çekip çevirmeyi kızı Sevgi'ye bırakmıştır. Edip babası ile konuşmamaktadır. Erdem, akşam banyoda yıkanırken Sevgi'yi sırtını sabunlaması için banyoya çağırır. Kapı hafif aralıktır. Sonra kız ve baba banyodan perişan bir şekilde çıkarlar. Anneanne durumu anlamıştır. Sevgi kuser, yaşananları hala anlayamamıştır. Ertesi gün, Sevgi okula giremez, ağlar. Sokakta amaçsızca yürür. Sevil gelmiştir kızındaki sessizliği anlayamaz. Erdem, Sevgi'nin Sevil ile konuşmasına engel olur. Kendisinin konuşacağını söyler. Sevgi'ye müzik seti alınır. Sevgi içine kapanmıştır. Sinirli hale gelmiştir. Yaptıklarından zevk almamaktadır. Sevil kızının bu durumundan şüphelenip okula gider, ama aradığı cevapları bulamaz. Bunu felçli ve konuşmayan annesine anlatır. O sırada Erdem sessizce eve gelmiştir ve karısının anlattıklarını dinler.

Erdem, Sevgi'yi alıp balığa gitmek ister. Sevgi istemese de zorla ikna etmeye çalışır. Sevgi ile konuşmak ister. Sevgi konuşmaz. Sevgi, babasının yazı yazdığı çalışma masasında babasının eline bıçak sapladığının hayalini kurmaktadır. Sevgi'nin hissettiklerini yaşadıklarını, Sevgi'nin ağzından felçli anneannesine okuduğu kitaptan dinler ve öğreniriz. Sevgi, adeta kitabı okurken olanları yaşamaya tekrar başlar ve duyguları yoğunlaşır, ağlamaya başlar, yaşadıklarını bir bir anlatır. Babasından nefret etmektedir. Sevgi babasına kaç defa yapma diye yalvardığını, utancından annesinin yüzüne bakamadığını, geceleri uyumak istemediğini, yemek yemek istemediğini anneannesine hıçkırıklarla anlatır.

Ağlayarak gitmek istediğini söyler, onun gibi çaresiz anneannesinden yardım ister. Kaçmalı mıdır? Anne Sevil, her şeyi duymuştur. Kızının tüm içini dökmesini duvarın ardında kendisi de ağlayarak dinlemiştir. Sevil, ne yapacağını bilemez.

Erdem ölmüştür. Sevil, Sevgi'den özür diler. Erdem, kitabında Sevgi'ye yaptıklarını tek tek anlatmıştır. Sevil, Erdem'i cezalandırmak için kasabaya gömer. Edip'in de yaşanmışlıkları olduğunu, Babası Erdem'in hatırasına verdiği tepkiden anlarız. Sevgi yaşadıklarını Edip'e söylemek ister ama söyleyemez. Edip okula döner.

Sevgi babasının sesini duyup bunalıma girer ve saçlarını keser, zaman zaman rüyasında babasını görmektedir. Bu sefer Erdem onu balığa çağırır zorla rüyasında. Tekneye gider babasının çalışma masasındaki kilitli çekmecedeki babasının günah çıkarırcasına yazdığı şiiri okur. Filmin sonunda Edip'in yaşadıklarını ve Erdem'in kazasının öteki yüzünü öğreniriz. Sevil, araba kullanırken Erdem'in geçtiği yerde Erdem'e çarpmış ve onu öldürmüştür. Bunu kızı Sevgi'yi korumak ve kurtarmak için yaptığını anlarız.

3.1.2.3 Ath Karınca filminin; Eylül'ün Uğur Böcekleri filmi ile ilişkilendirilmesi

Filmin, *Eylül'ün Uğur Böcekleri* ile ortak yanı, kız çocuğunun cinsel tacize uğramış olması ve bunu kimseye söyleyememesidir. Ancak, Eylül, cinsel istismarı çok küçük yaşta yaşadığı andan itibaren unutarak on sene boyunca zihninin içerisinde bir noktaya hapsedmiştir. Kendisine olayın yaşandığı anın öncesinde uğur böcekleri eşlik ettiğinden, aynı uğur böceklerini on sene sonra gördüğünde olayı hatırlar ve Sevgi'nin 13-14 yaşında yaşadığı olay ve olay sonrasında hissettiği duyguları, Eylül, kendi içerisinde uzunca bir süre hisseder.

3.1.3 Şışt! Kızlar Çığlık Atmaz - Pouran Derakhshande (2013)

3.1.3.1 Filmin künyesi

Yönetmen: Pouran Derakhshandeh; Senaryo: Pouran Derakhshandeh; Yapımcı: Pouran Derakhshandeh; Oyuncular: Tannaz Tabatabayi, Merila Zare'i, Babak Hamidian, Sharab Hosseini, Shirin Bina; Görüntü Yönetmeni: Morteza Poursamadi; Kurgu: Hayedeh Safi-Yari; Müzik: Karen Homayounfar; Türü: Dram; Süre: 1 saat 44 dakika; Ülke: İran; Yapım Yılı: 2013 (*Hush!_Girls_Don't_Scream*, Erişim tarihi: 10.05.2021)

3.1.3.2 Filmin özeti

Şirin, gelinlikle üstü başı kanlı vaziyette içeri girer. Bir adamı öldürmüştür. Şirin olaydan iki sene önce nişanından kaçmış, düğün gününde intihara kalkışmış ve akıl hastanesinde kalmıştır. Ancak bunlardan yeni nişanlısının haberi yoktur. İyi bir avukat tutulur. Şirin'in konuşması için hem nişanlısı hem avukat Şirin ile görüşmeye gider. Şirin sekiz yaşında, babasının işine düşkünlüğü, annesinin işini bırakamamasından dolayı gelinlik dükkanında annesi ile birlikte çalışan Murat'a teslim edilerek eve gönderilir. Pedofili olan Murat, Şirin'e birkaç sefer tecavüz eder. Şirin'in annesi yine dükkanını bırakamadığı için Murat'tan rica eder Şirin'i alması için. Murat, Şirin'e uyguladığı cinsel istismara devam eder. Şirin, sekiz yaşında olduğundan dolayı her şeyin farkındadır. Annesine bu durumu söyleyeceğinden bahseder. Murat, Şirin'i öldürmek ile tehdit eder. Şirin bu durumu ne annesine de öğretmenine anlatabilmiştir. Günlük hayattaki işlerini her şeyin önüne koyan ebeveyn ve zaman zaman öğretmen veya büyükler çocuğun çığlığını duyamazlar. Aslında Şirin öğretmenine bu durumdan bahsetmek istemiştir. Ancak öğretmeni çok işi olduğu için Şirin'i geri çevirmiş ve onu dinlememiştir. Bu travma sonrası, Şirin artık her yalnız kaldığında odasında biri varmış gibi korkup saklanıp geceleri uyuyamaz hale gelmiştir. Sonrasında o evden taşınmışlardır. Liseyi bitirip nişanlanacağı gün, Murat telefonla arar. Evinin köşesindeki telefon kulübesinde olduğunu söyler. Suçlu Murat yakalanır, ve hatta Şirin dışında başka çocuklara da aynı muameleyi yaptığı, yaşadığı evde yapılan aramalarda ortaya çıkar. Şirin, tam evleneceği ve mutlu olacağı gün, 15 yıl önce yaşadıklarını hatırlatacak bir olayla karşılaşır. Kapıcıya teslim edilmiş dokuz yaşlarında bir kız çocuğunun haykırışlarını duyar. Adamın tıpkı kendisine istismarda bulunan Murat gibi "şşşt şşşt" seslerini duyar. Bunun üzerine sesleri takip eden Şirin, gelinliğiyle kızı o seferlik kurtarır ama yaşadığı olayları tekrar hatırlattığı için bu onu cinayet işleme noktasına götürmüştür. Doktorun görüşü, Şirin'e 15 senedir yaşadığı kabusun hala yaşandığı ve tekrarladığında insanın cinayet gibi engelleyemeyeceği olaylara dönüştürebileceği kadar psikolojik zarar verdiğinin ispatıdır. Doktor "Ruhen kalıcı hasarlara neden olan bu çocukluk travması depresyona yol açar. Depresyon sürecinde kişi kendini suçlu ve kirli hisseder" diyerek görüş bildirir. Kızını kurtardığı adam itibarını zedeleyeceğini düşünerek Şirin için şahitlik yapmaz. Şahitlik yapmadığı gibi kendi kızında oluşan travmayı da önemsemez. Maktülün kardeşi bulunursa, maktülün akli sorunlarının olduğuna şahitlik edeceği için; avukat ve Şirin'in nişanlısı tarafından yaşadığı yere kadar gidilerek bulunur. Ancak

maktülün kardeşi bulunduğu an kalp krizi geçirir ve hayatını kaybeder. Hem maktülün kardeşi, hem de kurban kızın babası Şirin'in lehine şahitlik yapmadıkları için İslami ceza hukukuna göre Şirin'in yaptıkları kısas (kasten adam öldürme) kabul edilir. Şirin kurtarılamaz. Şirin hayatının baharında idam edilir.

3.1.3.3 Şşşt! Kızlar Çığlık Atmaz filminin; Eylül'ün Uğur Böcekleri filmi ile ilişkilendirilmesi

Eylül karakteri için bakıldığında, pek çok olumsuz örnek varken, hala neden anne babalar hep başkalarına güven duyduğu insanlara çocuğunu teslim ettiği ya da gözetimsiz bıraktığı sorusu öne çıkmaktadır. Bu örnekte de olduğu gibi ebeveynler kesinlikle Şirin'in başına gelenleri anlayamıyorlar. Eylül'ün yaşadığı çok küçük yaşta başına geldiğinden dolayı hafızasından silinmiştir. Bu temel bilimlerden biri olan psikolojide çocuğun acı çekmemek için yaşadığı olayı hafızasından silmek olarak adlandırılmaktadır. Dinlemezsin, duymak istemez, düşünmezsin; oysa belirtiler ortadadır. Ebeveynler yanıbaşında gözünün önünde olan-biteni, zaman ayırıp dinlemez, düşünmez. Yardım talep etmeye götürmez. Şirin, örneğinde olduğu gibi ebeveynler İran ve Türk toplumları bunu tabu olarak kabul edip, ayıp olduğunu düşünerek kulak arkası etmeyi tercih eder.

Şşşt! Kızlar Çığlık Atmaz filmdeki gibi ebeveynler için olup-bitenler ayıptır, yaşanmamıştır, rezil olunur ama ebeveynler bunu yapanları baştan düzgün yetiştirmez ve her seferinde buna maruz kalanları yani kurbanları suçu işleyenlerin önüne kendi elleriyle sunar.

Bu filmde suçlu yakalanıyor ve hatta Şirin dışında başka çocuklara da aynı muameleyi yaptığı yaşadığı evde yapılan aramalarda ortaya çıkıyor. Yaşıyor ve cezasını alıyor. Eylül örneğinde ise suçlu ceza almıyor. Yaptığı yanına kâr kalıyor. *Şşşt! Kızlar Çığlık Atmaz* filminde Murat'ın sadece Şirin'e değil, 27 ayrı kişiye daha tecavüz ettiği, evinde bulunan deliller sonrası anlaşılıyor. Eylül'ü taciz eden kişinin, bunu başka kaç çocuğa yaptığı bilinmiyor, düşünülüyor.

Filmde yine 15 sene önce neyse aynısı yapılıyor. Şirin'in aynı olaya maruz kalan 9 yaşındaki kız çocuğunu kurtarmak için suçluyu öldürmesi sonrası, kız çocuğu Aysel'in babası rezil olmak istemediği için kendi itibarını korumak amacıyla Şirin'i idam sehpasına gönderiyor. Filmde yine 15 sene önce yaşananın aynısı yaşanıyor. Aysel'in annesi kızını

okula götürmesi için kapıcıya emanet ediyor. Aslında değişen hiçbir şey yok. Hala toplumsal normlar, çocuklara, insanlara zarar vermek pahasına devam ettiriliyor. Bu anlamda filmde gördüğümüz yaşanan cinsel istismar olayı ve sonrasında ebeveynlerin kurbanı tekrar kurban etmesi ve bu konuda diğer insanları uyarmaması, bilinçlendirememesi devam ediyor.

Şirin'in feryadı: "hiç kimse duymadı, hiç kimse görmedi. Sekiz yaşından beri ölüyüm." cümlesi ile kulaklarda yankılanıyor. Bu filmde doktordan görüş alınıyor. Çünkü, Şirin tam evleneceği ve mutlu olacağı gün, 15 yıl önce yaşadıklarını hatırlatacak olayla karşılaşılıyor. Kapıcıya teslim edilmiş dokuz yaşlarında bir kız çocuğunun haykırıışları. Adamın tıpkı kendisine istismarda bulunan Murat gibi "şşt şşt" seslerini duyması ile başlıyor. Bunun üzerine sesleri takip eden Şirin, gelinliğiyle kızı o seferlik kurtarmış ama yaşadığı olayları tekrar hatırlattığı için bu onu cinayet işleme noktasına götürmüştür. Doktorun görüşü Şirin'e 15 senedir yaşadığı kabusun hâlâ yaşandığı ve tekrarladığında insanın cinayet gibi engelleyemeyeceği olaylara dönüştürebileceği kadar psikolojik zarar verdiği-nin ispatıdır. Şimdi suçlu kim? Kim mağdur? Film daha çok İran'da kullanılan İslami ceza hukukundaki açmazı insanların yüzüne çarpmaktadır. Oysaki hem savcı hem avukat hem nişanlı, Şirin'in masum olduğunu ve böyle bir ceza almaması gerektiğini düşündük-leri için ellerinden gelenin hepsini yapıyorlar.

*Eylül'ün Uğur Böcekleri'*nde, Eylül hatırladığı olay sonrası travmasını tekrar yaşamasına rağmen, yaşadığı süreci iyileşerek tamamlamaktadır. Bu bağlamda, belki Şirin de yaşadıklarını anlatıp, iyileşebilseydi, cinayet işlemeyecekti.

4. EYLÜL'ÜN UĞUR BÖCEKLERİ FİLMİ

4.1 Filmin Sanatsal Düşüncesi

Eylül'ün hikayesinin çıkış noktası küçükken sık sık gördüğüm bir rüyaya dayanıyor. Rüyalarımda bir yaşam alanında birlikte yürüyüşe çıktığım aile bireylerinden sürekli olarak geride kalıp onlara yetişemiyordum; onlar iyice uzaklaşıyorlar ve ben aynı yerde sabit kalıp sesimi onlara duyuramıyordum. Bu rüyalardaki aileme sesimi duyuramama Eylül'ün hikayesinin çıkış noktası olmuştur. Öncelikle ailenlerin çocuğun duygusal gelgitlerini anlayamamasına değinilmek istenmiş, geliştirme sürecinde evrilerek, kuramsal bölümde de belirtildiği gibi cinsel istismar üzerine odaklanılmıştır. Cinsel istismara uğramak özellikle kendini tanımaya yeni başladığı bir dönemde kontrol dışında gelişen olay veya olaylar zincirinden sonra çocukta sonradan farkedebileceği değişik travmalar yaratır. Ancak acıyı hissetmemek için belli bir dönem hafıza bu olayı hatırlamaz. Hatırladığında sanki olayı o an yaşamış gibi süreç baştan başlar. İnsan yalnızdır. Hayatının her anında ilgiye; sevgiye ihtiyaç duyar. Sevgiyi hissettikçe, duygularını başkaları ile paylaştıkça yalnızlığı hissedilemeyecek kadar azalır; çünkü bazen öyle zamanlar gelir ki insanlar acıyı veya sevgiyi paylaşamaz hale gelebilir. Tıpkı Eylül'ün kendine bile söyleyemediği acıyı paylaşamaması gibi.

Rüya imajları ile zihnimizde yarattığımız sanatsal imajlar arasında paralellikler vardır. Rüyalar soyutluk ve somutluk arasındaki bir yerde olur. Ayrıca farklı bir zamansal boyutta ele alınabilirler (Botz- Bornstein, 2011, s.12). *“Rüyalarımızı uyanık hayatımızdaki fantazilerimizle karşılaştıracak olsak, fantazilerimizin klişeleşmiş içeriklerini ve arzularımızda ve korkularımızda barınan bayağı kökenlerini hemen açığa vurduğunu görürüz (Botz- Bornstein, 2011, s.12).”*

Doğayı duyguların somut yansıması olarak düşünürsek; aslında insanların bazen kelimelerle veya beden dili ile bile anlatamadıklarını doğa bize bizzat göstererek ve hissettirerek yaşatır. Eylül'ün travmasına bağlı olan duygusal gelgitlerinin aslında doğada mevsimlerle yaşandığını farketmek, bu filmin temel sinematografik yaklaşımını oluşturmaktadır. Eylül'ün yaşadıklarından habersiz mutlu ve neşeli yaşaması; ilkbaharın bize hissettirdiği

mutluluk; neşe; umut, yenilenme isteğidir. Tam da bu sırada yaklaşık on senedir farkında olmadan içerisinde bulunduğu onda tanımlayamadığı travmayı oluşturmuş erken çocukluk dönemindeki anısını hatırlar. Bu hatırlama geçmiş anısı esnasında gördüğü bir görüntü ile kodlanmıştır: uğur böcekleri. Uğur böcekleri, filmin başında anlatılan hikayedeki gibi yüzyıllardır şans ve bereket getiren bir metafor olarak kullanılmıştır.

Ardından yaz sıcaklarının gelmesi ile içinde ve dışında yaşadığı fazla ısı ve yanma hissi sonrasında bunalma ve bir kısır döngüye girmesi ile enerjisinin çekilmesi ve paralyze olması noktasına götürür ancak sonbaharın gelmesi ile ferahlama sürecinin başlaması ve acısının soğuması ile öncelikle yazdan gelen enerji çekilmesini ağlayarak ve yürüyerek atmaya çalışmasıdır. Yağmur ile içindeki acıyı dışarıya atar; rüzgarla birlikte hafifçe ürperr ve hissettikleri bir parça soğur. Bu duyguların hepsi aslında doğa ve duyguların birbiriyle ahenk içindeki dansını, nasıl birbirinin içine geçtiğini anlatmaktadır.

4.2. Filmin İzleyiciye Aktarmak İstedığı Mesaj

Küçük yaşlarda yaşanan olumsuz olayların anlaşılması ve anlatılması zordur. Bu durumları paylaşamayan çocuklar çeşitli travmalar geçirebilir. Çocuklukta yaşanan travma hafızadan silinmez; çalkantılı duygularla, farklı etkilerle yaşanmaya devam eder. Aileler çocukla ilgili her şeyin yolunda gittiğini düşünürler. Oysa ki çocuğun travmalarının arkasında ciddi nedenler olabilir.

Uğur böcekleri hayatta şansın; bereketin; mutluluğun sembolü iken Eylül için hiç hatırlamak istemeyeceği bir olayın sembolüdür. Hayatta bize olumlu olarak sunulanlar bazen olumsuzlukların hatırlatıcısıdır. Olumlu olanın aslında tam tersine olumsuzluk yaratabileceği; klişelere bağlanmamamız gerektiğini insanlara bir kez daha hatırlatmaktır.

4.3. Filmsel Metinler

Eylül'ün Uğur Böcekleri filminin yazılı metinleri klasik yazım süreçlerine uygun biçimde çekim öncesi aşamasında gerçekleştirilmiş; önce Sinopsis, sonra Tretman, daha sonra da Senaryo yazılmıştır. Çekim senaryosu ise çekim aşamasında, mekan araştırması da yapılarak yazılmıştır. Çekim senaryosu ileriki bölümlerde yer almaktadır.

4.3.1 Sinopsis

Eylül; 14 yaşında ergenliğe adım atmış; güzel; şanslı; mutlu ve başarılı bir kız çocuğudur. Bir ilkbahar günü; annesi ve babası ile doğada gezintiye çıkarlar. Ayakkabılarını bağlamak için duraksayan Eylül, papatyaların üzerinde uğur böcekleri görür. Bir anda her yer sarsılmaya başlar. Çok küçükken uğur böcekleriyle oynadığı gün tanımadığı büyük bir adamla yaşadıklarını hatırlamıştır. Farklı bir boyuta geçen Eylül yaşadıklarıyla yüzleşmeye başlar.

4.3.2 Tretman

Uğur böceği için yazılmış bir ninni duyulur. Bu esnada yürüyen uğur böceği bir ele konar ve yüzyıllardan beri şans getirdiğine dair bir hikaye anlatılır.

Eylül; 14 yaşında ergenliğe adım atmış; güzel; şanslı; mutlu ve başarılı bir kız çocuğudur. Bir ilkbahar günü; annesi ve babası ile doğada gezintiye çıkarlar. Ayakkabılarını bağlamak için duraksayan Eylül, papatyaların üzerinde uğur böcekleri görür. Bir anda onun gözünde her yer sarsılmaya başlar. Çok küçükken uğur böcekleriyle oynadığı gün tanımadığı büyük bir adamla yaşadıklarını hatırlamıştır.

Öte yandan anne ve babası önden yürümektedir. Eylül'ün derslerden çok bunaldığı, açık havanın iyi geleceğinden bahsetmektedir. Özlem, Eylül'ün yaşıtları ile oynamadığından dolayı birlikte top oynamayı önerir. Caner reddeder. Nedenini anlamaz. Özlem, Eylül'ün çekingen olduğunu, yaşıtlarından kaçtığını hatta gösterilere bile zorla çıktığından bahseder. Aklına, Eylül'ün altını ıslattığı ve hiç uyumadığı 23 Nisan öncesi gece gelir. Anne Özlem; sürekli dönüp Eylül'ü kontrol eder. Eylül ayakkabılarını bağlamış papatyaları koklamaktadır.

Anne, babası önden yürüyen Eylül; uğur böceklerini gördükten sonra yerin sarsılması ile farklı bir boyuta geçer. Anne ve babasına yetişmek ister. Bağırır ama sesisini duyuramaz. Eylül; yaşadığı duygu durumlarını mevsim geçişleri ile yaşamaktadır.

Sonra ilkbahardan yaza geçer. Kavurucu sıcak vardır. Anne babasını gözden kaybetmiştir. İlkbahardaki papatyalar solmuştur. Ailesi görünürde yoktur. Üzerindekileri çıkarır. Nerede olduğunu bilmeden yürümeye başlar. Acı çekmektedir. Yürür ancak her seferinde solmuş papatyaların yanına gelmektedir.

Sonra yine mevsim geçişi yaşar. Sonbahar gelir. Yapraklar dökölmeye başlar. Ardından bir rüzgar eser; yazın çıkardıklarını geri giyer. Bağırmaya çalışır sesi çıkmaz. Adım atmaya çalışır düşer. Ağlamaya başlar. Sonrasında kalkar ve orman boyunca yürür. Yağmur başlar.

Artık yaşadığı olayı hatırlamasından sonra önce bu olayı anne ve babası ile paylaşır. Sonrasında ona beraber oynamayı teklif eden erkek çocuğu ile oynar. İyileşmeye başlamıştır.

Annesi ve babası ile çıktığı yürüyüş zamanına geri döner. Artık uğur böceklerinden ekinmez. Bir tanesini eline alır ve anne babasına doğru koşar. Birlikte mutlu şekilde yürümeye devam ederler.

4.3.3 Senaryo

EYLÜL'ÜN UĞUR BÖCEKLERİ

1. İ.GÜN

(MEVSİMSİZ)

Elde bir yeşil yaprak, üzerinde gezinen bir uğur böceği.... Bu görüntülerin üzerinde çocuklar tarafından söylenen bir şarkı duyulur:

“Coccinelle, demoiselle, bête à bon Dieu

Coccinelle, demoiselle, vole vers les cieux

Petit point rouge elle bouge

Petit point blanc elle attend»

Petit point noir ; coccinelle au revoir.

(<https://www.youtube.com/watch?v=NqTfzpm-a-4>)

O sırada uğur böceği bir parmağa tırmanır. Yolculuğuna zaman zaman el üstünde; zaman zaman yaprakta devam ederken, dış ses olarak yaşlı bir kadın uğur böceğinin hikayesini anlatmaya başlar:

Yaşlı Kadın

Bir varmış bir yokmuş. Memleketin birinde tarlaları zararlı böcekler sarmış. Çiftçiler çaresiz kalmışlar; ne yapsalar topraklarını bir türlü bu böceklerden temizleyemiyorlarmış.

Gel zaman git zaman, üzeri siyah benekli kırmızı böcekler çıkagelmiş ve bu zararlı böcekleri bir bir yemişler. Böceklerden temizlenen tarlalar eskisinden daha da verimli hale gelmiş. Çiftçiler rahatlamış, halk açlıktan kurtulmuş. İşte o günden sonra bu böceklere “uğur böceği” denmiş. Tüm dünyaya yayılan uğur böcekleri, her yerde şansın ve kısmetin simgesi haline gelmiş.

İlkbahar sahnesine geçilir.

2.DİŞ. GÜN **GÖL KENARI -YÜRÜYÜŞ PARKURU. (İLKBAHAR)**

Kuş cıvıltıları duyulur.

14 yaşlarındaki Eylül, annesi Özlem ve babası Caner’in ortasında göl kenarında oturmaktadır. Eylül ayağa kalkar. Bir taş bulur. Göle taş atar. Özlem ayaklanır. Caner, elinde telefonuna dalmıştır.

Özlem

Ya hadi kalkın artık, şöyle yürüyelim biraz temiz bahar havasını bulmuşuz, oturduk kaldık burada.

Caner de kalkar. Cep telefonunu cebine koyar. Özlem yerdeki örtüyü toplar. Çantasına koyar. En son Eylül göl kenarından hareketlenir.

3.DİŞ.GÜN **YÜRÜYÜŞ PARKURU (İLKBAHAR)**

Ormanda yürüyüşe çıkarlar. Eylül, annesinin koluna tutunmuştur. Gülüşmektedirler. Kuş sesleri duyulur. Eylül, kuş seslerini dinler. O sırada ayakkabısının içine taş girer, elindeki su matarasını yere koyar; bağını çözer ayakkabısını çıkarıp taşı çıkarır. Ayakkabısını tekrar giyer. Sonra bağını bağlamaya başlar.

Caner

Eylül, Hadi kızım! Hadi ama

Eylül

Baba siz devam edin, ayakkabımı bağlayıp geliyorum.

Özlem ve Caner yavaş adımlarla yürüyüşlerine devam ederler. Özlem'in gözü Eylül'dedir. Kafasını çevirip onun orada olup olmadığını kontrol eder. Eylül ayakkabısını bağlamaktadır.

4.DIŞ.GÜN

YÜRÜYÜŞ PARKURU (İLKBAHAR)

Kuş cıvıltıları duyulur.

Eylül ayakkabısının bağını bağlarken kafasını çevirir. Yeşilliklerin içinde papatyaları görür. Eylül papatyalara yaklaşır. Çiçeği eğilip koklar ve yaprakların üzerinde üç adet uğur böceği görür.

O sırada Eylül'ün gözünden bir sarsıntı olur. Ağaçlar, yer ve göl sallanır. Elindeki su matarasını yere düşürür. Mataradaki su sarsıntı ile dökülür. Düşmemek için, elleri ile toprağa tutunur. Gözlerini kapatır. (Gözlerinin önüne hatırladığı olayla ilgili bir görüntü gelir.) Elleri küçük ele döner.

5.1 DIŞ.GÜN

PARK / FLASHBACK

Kuş cıvıltıları duyulur.

5.1 (4. Sahneden sonra 5.1 gelir)

Eylül, 3 yaşındadır. Eliyle yerdeki toprakla oynuyordur. Biri büyük, ikisi küçük birbiri ardı sıra uğur böceklerini görür. Elinde bebeği ile sekerek yürümeye devam eder.

6.DIŞ.GÜN

YÜRÜYÜŞ PARKURU (İLKBAHAR)

Kuş cıvıltıları duyulur.

Eylül gözlerini açar. Ayağa kalkar. Annesi ve babasına bakar. Annesi ve babası önde yürümektedir. Ancak sadece uzaklaşmışlardır. Onlara seslenir. Hala geçmişte yaşadığı olayın etkisindedir. Eteğini aşağı doğru çekiştirir.

Eylül

Anne, baba... annee, babaaa...

Özlem ve Caner Eylül'ün sesini duymazlar.

5.2 DIŞ.GÜN

PARK, (İLKBAHAR) / FLASHBACK

Birden Eylül önünde kocaman ayaklar görür. Adam, Eylül'ü kaldırır, Eylül'ün ayakları yerden kesilir. Bebeği yere düşer. Adam kızı kucağına alır ve elbisesinin eteğini kaldırır.

7.DIŞ. GÜN

YÜRÜYÜŞ PARKURU, (İLKBAHAR)

Kuş cıvıltıları duyulur.

Özlem'in gözü Eylül'dedir. Tekrar kafasını çevirip orada olup olmadığını kontrol eder.

Eylül, ayakkabısını bağlamaktadır.

Özlem

Oh be iyi ki geldik. Havamız değişti resmen. Yapsak ya arada böyle Caner.

Caner

Valla bizim kız sıkılır, yorulur sandım ama senden benden hevesli çıktı.

Özlem

Bu yıl kız bunaldı iyice derslerden. Baksana yüzü güldü biraz Eylül'ümün.

Caner

Canım abartıyorsun sen de ha! Ders bu, normal tabi arada sıkılması. Ne büyüttün olayı! Bizim zamanımızda olsa ne yapacaktı acaba? Ödev var diye sokağa çıkamazdık. Hatırlasana

Özlem

Ya aynı şey mi Allah aşkına Caner... Bizim devirle şu an aynı şey mi.

Caner

İyi de ne isterse yapıyor Özlem. Sence kaç çocuk onun kadar şanslı dünyada ha? Yediği önünde yemediği arkasında. Bir istediğini iki etmiyoruz. Birazcık da yoğun oluversin. Bir şey olmaz o kadardan. Çocuk o!

Özlem

Offf, Caner offf! Dur, yavaş git biraz, kız yetişsin bize.

MEVSİM GEÇİŞİ:

Filmde mevsim geçişlerinde aynı görsel yöntem uygulanacaktır:

- Eylül'ün öznelinden, gökyüzüne doğru, ağaçların dönmesi
- Eylül kendi etrafında dönerken yerdeki yeşil yaprakların sarıya dönmesi

8.DIŞ. GÜN

YÜRÜYÜŞ PARKURU, (YAZ)

Ağustos böcekleri ötmektedir.

Eylül çaresiz gözlerle çevresine bakınır. Görünürde ne annesi ne babası vardır. Panikler. Terlemeye başlar, polarını çıkarır. Sonra ayakkabılarını ve çoraplarını çıkarır. Ağaca tutunur. Hemen yanında solmuş papatyaları görür. Koşar, koşar. Tekrar kafasını çevirir. Aynı papatyaları görür. Koşar, koşar. Tekrar kafasını çevirir. Aynı papatyaları görür.

Etrafta kurumuş otlar vardır. Ağacın gölgesine oturur. Nefes nefesedir. Yüzüne güneş vurur. Su matarasını arar. Su içmeye çalışır ama su dökülmüştür.

Acı çekmektedir. Sonra kendine kızar. Tekrar ayağa kalkar.

YAZDAN SONBAHARA GEÇİŞ

9.DİŞ. GÜN

YÜRÜYÜŞ PARKURU, (İLKBAHAR)

Kuş cıvıltıları duyulur.

Özlem Eylül'ün arkada olduğunu kontrol ederek Caner'le yürümektedir. Eylül papatyaları koklamaktadır.

Özlem

Yürüyüş sonrası biraz top oynasak diyorum. Eylül sen ben. Ha, ne dersin?

Caner

Şimdi o nereden çıktı, ne topu Özlem

Özlem

Bak Eylül'e soralım o isteyecek bence.

Caner

Bırak, yaşlılarıyla oynasın. Biz ne alaka

Özlem

Sen de bebeğim, oynamıyor işte, oynamıyor. Kaç defa söyledim sana, hep kaçıyor.

Özlem'in gözünün önüne site bahçesindeki görüntü gelir. (FLASHBACK 10. SAHNE)

10.DİŞ.GÜN

SİTE BAHÇESİ İLKBAHAR (FLASHBACK)

Eylül, sitenin basket sahasında kendi başına basket atarken sahaya bir erkek çocuğu gelir.

Erkek Çocuk

Beraber oynayalım mı?

Eylül, bir çocuğa bir annesine bakar. Topu yere doğru atar. Annesine doğru koşar.

11.DIŞ. GÜN

YÜRÜYÜŞ PARKURU, (İLKBAHAR)

Özlem, Caner yürümeye devam etmektedir. Eylül hala papatyalarla oyalanmaktadır.

Caner

Kaçıyor diyorsun da, Özlem, 23 Nisan'da şiir okumaya çıktı bu kız, hatırlasana

Özlem

Ödevdi diye çıktı Caner. Ödevdi. O gece... Hiç uymamış, uyutmamıştı asıl sen hatırlasana

Özlem'in gözü dalar.

12.İÇ.GECE

EYLÜL'ÜN ODASI. İLKBAHAR (FLASHBACK)

Eylül yatağında yuvarlak bir ıslaklığın hemen yanında oturmaktadır. Özlem gelip yanına yatağa oturur. Eylül üzgün hissederek annesine bakar. Ona sarılır. Özlem, Eylül'ü bağrına basar. Saçlarından öper. Eylül, sürekli altını ıslattığından Özlem sürekli çarşaf değiştirmektedir. (Bu görüntülerin hepsini aynadan görürüz.)

MEVSİM GEÇİŞİ:

- Eylül'ün öznelinden, gökyüzüne doğru, ağaçların dönmesi

13.DIŞ. GÜN

YÜRÜYÜŞ PARKURU, (SONBAHAR)

Ağaçlar sararmıştır. Yapraklar dökülmektedir. Yer sarı, kıvılcımsı yapraklarla doludur. Bir an rüzgâr eser. Yapraklar havalanır. Eylül ürperir. Polarını ve ayakkabılarını arar, bulur ve giyer. “Anne, baba” diye yine bağırarak ister. Sesi çıkmaz. Özlem ve Caner yoktur. Eylül adım atmaya çalışır. Olduğu yerde durur. Yüzü düşer. Gözleri dolar. Ağlamaya başlar. Sonra ayağa kalkar. Yol boyunca yürür. Yağmur yağmaya başlar.

Not: İlkbahar'a geri dönüş için Sonbahar'dan ilkbahar'a geçilecek.

14.İÇ.GÜN

EYLÜL'ÜN ODASI (KIS)

Ayna karşısında kafası aşağıda duran Eylül kafasını kaldırır. Kendine bakar. Gülümser. Kendinden emin bir şekilde içerideki annesi ve babasına seslenir.

Eylül

Anne, baba size çok önemli bir şey söyleyeceğim.

15.DIŞ.GÜN

SİTE BAHÇESİ (KIŞ)

Eylül, ailesiyle hava almaya bahçeye çıkmıştır. Basket sahasında kendi başına basket atmaya çalışırken sahaya aynı erkek çocuğu girer. Eylül'e beraber oynamayı teklif eder.

Erkek Çocuk

Beraber oynayalım mı?

Eylül, bir an duraksar. Sonra gülümser ve elindeki basket topunu çocuğa doğru atar. Birlikte basket oynamaya başlarlar.

16.DIŞ. GÜN

YÜRÜYÜŞ PARKURU, (İLKBAHAR)

Özlem, Caner yürümeye devam etmektedir. Eylül, papatyalarda gördüğü uğurböceklerine tedirgin şekilde yaklaşır. Bakar sonra birini eline alır. Eylül arkadan koşarak gelir. Anne ve babasına sarılır, öper.

Eylül

Bakın ne buldum! Ne güzel değil mi?

Caner, Eylül'ün elindeki uğur böceğine bakar Eylül'ün avucunu kapar. Caner, Eylül'e sarılarak yürümeye başlar. Ardından Özlem'de Eylül'e sarılır ve birlikte ormanda yürümeye devam ederler.

4.3.3.1. Karakter analizi

Kız çocuğu “Eylül”

Filmin ana karakteridir. Çok küçük yaşta bir cinsel istismara maruz kalmıştır. Film onun cinsel istismar sonrası yaşadığı travmadan çıkışını anlatmaktadır. Filmde onun travmadan yıllar sonra, 14 yaşındaki halini izleriz. Orta sınıftan gelen anne ve babasının tek çocuğu,

mutlu, başarılı, fiziksel olarak sağlıklı görünen bir bireydir. Eylül'ün küçük yaşlardan beri bitmeyen zaman zaman geceleri altını ıslatma ve sosyalleşme problemleri vardır. Çekingen ve sosyalleşmeyen bir kız çocuğudur.

Anne “Özlem”

40'lı yaşlarının başında, eğitilmiş bir kadındır. Tek çocukları Eylül'ü en iyi şekilde yetiştirmek için çok çabalamaktadır. Evi ve kızıyla sıradan bir hayat sürmektedir. Ancak; kızının geceleri altına ıslatma sorunu nedeniyle yaşamakta olduğu sosyal geri çekilmesine üzülmektedir ancak o güne kadar çok fazla üstüne gitmemiştir. Var olan durumu her okul çağındaki çocuğun yaşayabileceği genel stresle ilişkilendirmektedir.

Baba “Caner”

40'lı yaşlarının başlarında kendine dönük, iyi görünmeyi çok seven, vurdumduymaz bir insandır. Kendisi ve ailesi için popüler olanı takip etmeye çalışmaktadır. Tek çocuğu kızının bakımını ve sorumluluğunu daha çok eşine bırakmıştır. Zaman zaman Özlem'in Eylül hakkında duyduğu kaygıları geçiştirmekte, sıradan nedenler öne sürmektedir.

4.3.3.2. Senaryonun, anlam, bağlam, duygu, imge incelemesi

Tablo 2. Senaryonun, anlam, bağlam, duygu, imge incelemesi

Sahne	1	2	3	4	5	6	7	8
Mevsim	Mevsim-siz	İ.bahar	İ.bahar	İ.bahar	Mevsimsiz	İ.bahar	İ.bahar	Yaz
Eylül'ün Yaşı		14	14	14	4	14	14	14
Mekan		Göl Kenarı	Orman	Orman	Park	Orman	Orman	Orman
Oyuncu-lar	U.böceği	Eylül Özlem Caner	Eylül Özlem Caner	Eylül Özlem Caner	Eylül Adam	Eylül Özlem Caner	Özlem Caner	Eylül
İmge		• Açan çiçek-ler • Yeşil doğa • Kuş cıvıltı-ları	• Taş • Ayakkabı bağı • Kuş cıvıltı-ları • Su matarası	• Papatyalar • Uğur böcekleri • Sarsılan ağaçlar • Sarsılan çiçekler • Sarsılan göl • Yere tutunmak	• Uğurböcekleri • Yeşil doğa • Kuş cıvıltıları • Oyuncak bebek • El (4 yaş çocuk eli)	• Yeşil doğa • Kuş cıvıltı-lar • Anne, baba • Etek	• Sürekli kafayı çe-virme • Açan çiçekler • Yeşil doğa • Kuş cıvıltıları	• Kavurucu güneş • Sıcaklık • Ağustos bö-cekleri • Kurumuş ot-lar • Su matarası
Anlam	Şans	• Doğanın ve insanların tekrar can-lanması • Yeni başlan-gıçlar	• Su yaşa-mın de-amlılığı • Doğanın hafif zor-lukları	• Tekrar görülen uğur böckle-riyle hatırlama • Bir son / bir baş-langıç	• Uğur böcekleri ile oynama , şans • İstismarı yaşa-masıyla birlikte yeni bir hayatın başlangıcı	• Anne , babaya yetişme isteği • Güven arayışı • Yaşadığı olay-dan kurtulma isteği • Destek arayışı	• Korumacılık • Kontrolcülük • Umursamazlık (Baba)	• Yaşadığı olayı anlama • Daha önce dondurduğu acısını ya-şama • Transa geçme
Duygu	Umut	• Mutluluk • Huzur	• Canı yanma • Endişe	• Travmayı hatırla-manın verdiği korku	• Mutluluk • Korku • Travma	• Yalnızlık • Yetişememe kaygısı	• Endişe • vurdumduymazlık (baba)	• Üzüntü • Acı • Çaresizlik

Sahne	9	10	11	12	13	14	15	16
Mevsim	İ.bahar	İ.bahar	İ.bahar	İ.bahar	S.bahar	Kış	Kış	İ.bahar
Eylül'ün Yaşı	14	14	14	14	14	14	14	14
Mekan	Orman	Orman	Orman	Ev	Orman	Ev	Basket Sahası	Orman
Oyuncular	Özlem Caner	Eylül Özlem Erkek çocuk	Özlem Caner	Eylül Özlem	Eylül	Eylül	Eylül Özlem Erkek çocuk Caner	Eylül Özlem Caner
İmge	- Açan çiçekler - Yeşil doğa - Kuş cıvıltıları	- Oyun alanı - Basket topu - Erkek çocuk	- Açan çiçekler - Yeşil doğa - Kuş cıvıltıları	- Ayna - Altını ısılatma	- Eylül'ün ağlaması - Damlalar - Sarı yapraklar - Rüzgar - Yağmur	- Ayna - Yüzleşme	- Oyun alanı - Basket topu - Erkek çocuk	- Uğur böceğin eline alma - Annesi ve babasını yakalama
Anlam	- Korumacılık - Kontrolçülük - Umursamazlık (Baba)	- Asosyalite - Çekingenlik	- Korumacılık - Kontrolçülük - Umursamazlık (Baba)	İçin için ağlama	- Yaşadığı olayı idrak etme ancak sesini duyurma - Yalnızlık - Ağlama-rahatlama - İyileşmeye ilk adım - Sağaltım	- İyileşme - Paylaşma	- Sosyalite - Girişkenlik - İyileşme	- İyileşme - Uğur böceği ile barışma
Duygu	- Huzur - Mutluluk - Tedirginlik	- Yalnızlık - Huzursuzluk	- Huzur - Mutluluk - Tedirginlik	- Endişe - Üzüntü - Acı çekme - Mutsuzluk	- Çaresizlik - Yalnızlık - Gevşeme - İyileşmeye başlama	- Kendine güven - Özgür hissetme	Kendine güven	- Huzur - Güven - Kendinle barışma

4.4. Filmin Yapım Süreci

4.4.1. Çekim öncesi aşaması

Projenin tohumları, 2018 Ekim ayında sanatta yeterlik dersleri kapsamında atılmıştır. Zaman içerisinde geliştirilmiş ve mevcut halini almıştır. Filmin ritmini oluşturması amacıyla senaryo içeriği gereği duygular mevsimlerle seyirciye verilmek istendiğinden dolayı; çekimler özellikle filmin ana çatısını oluşturan ilkbahar, yaz ve sonbahar mevsimlerinde kademeli olarak çekilmiştir. Çekim süreci 2020’de başlayan ve hala devam eden Covid-19 pandemisi sırasında 2020 boyunca senaryo olarak geliştirilmiştir.

Film sürecinin ilk aşaması olan pre-prodüksiyon süreci, 25.12.2020 tarihinde başlamış, hem pandemi hem de filmdeki mevsimleri doğal olarak yakalayabilmek adına 2021 Haziran ayının 20’sine kadar devam etmiştir.

Öncelikle oyuncu seçimi konusunda senaryo gereği hem ergen bir kız çocuğu, hem de cinsel istismar sahnesinde oynayacak oyuncuları bulmak güç olmuştur. Karşılaşılan en büyük problem; ana karakterin ergenlik yaşında bir kız çocuğu olması ve günümüzde hala saklanan ve kurban yerine istismarcıyı koruyan bakış açısından dolayı çocuk oyuncuda yaratabileceği psikolojik bozukluklardır. Bu nedenle, reşit olmayan oyuncu veya ergen çocuk bulma süreci oldukça sancılı geçmiştir. Ancak sonrasında, güzel sanatlar ortaokulunda tiyatro oyunculuğu okuyan bir genç oyuncu ile çalışılmıştır. Ana karakterin Annesini, çocuk oyuncunun gerçek hayattaki Annesi oynamıştır. Baba karakterini, tiyatro oyunculuğu mezunu halen eğitimlik ve oyuncu koçluğu yapan, projeyi başından beri bilen oyuncu arkadaşım oynamıştır. Küçük kız çocuğunu oynayacak oyuncuyu bulmak ve ailesini ikna etmek çekim hazırlık sürecini oldukça zorlamıştır. Sonunda 4 yaşında bir kız çocuğunun ailesi ikna edilmiştir.

Mekan seçimlerinde öncelikle Polonezköy civarında ormanlık alanlar düşünülmüştür. Ancak bitki örtüsünün yoğunluğu ve görselleştirilmek istenen hikayeye daha uygun olan Ömerli’de yer alan Esenceli Köyü Kamp alanı tercih edilmek üzere Esenceli Köyü kamp alanına giderken, çekimlere daha uygun ve sakin baraj gölü kenarı seçilmiştir.

Şekil 1. Eylül'ün ailesi ile gezintiye çıktığı yürüyüş yolu

Şekil 2. Eylül'ün ailesi ile piknik yaptığı göl kenarı

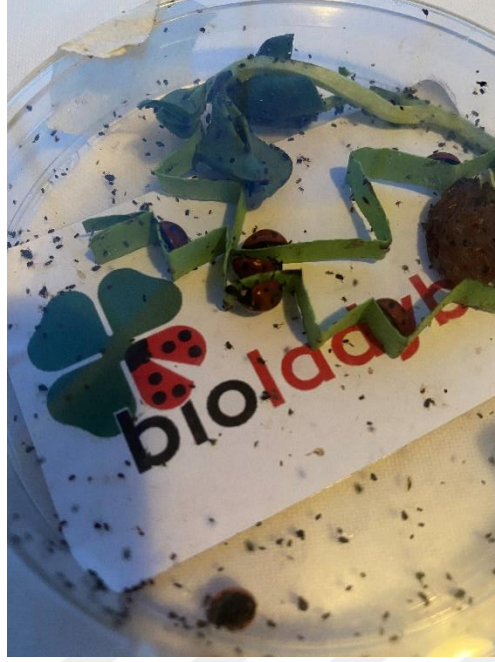
Kostüm ve dekor malzemeleri, oyuncuların şahsi eşyaları ve yönetmenin gardrobundan ve ev eşyalarından oluşturulmuştur. Instagram'da canlı uğur böceği ararken bulduğum ve tanıştığım “Bioladybug” kurucu ve sahibi Harika Ayık ilk ve ikinci çekimler için 3 defa 6-7 adet canlı uğur böceklerini göndermiştir. Yaz mevsiminde solan papatyaları kullanabilmek için çekimlerden yaklaşık 10 gün önce bir demet papatya alınarak solması sağlanmıştır.

Şekil 3. Göl Kenarı oturma düzeni ve piknik örtüsü

Şekil 4. Anne “Özlem”in Kostüm Tasarımı

Şekil 5. Canlı uğur böcekleri

Şekil 6. Soldurulan papatyalar

Öncelikle, 21 ve 22 Haziran 2021 tarihlerinde yapılacak çekimler için, Maltepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Ana Sanat Dalı Dekanlığından alınan izin istek yazısı ile Ömerli Barajı, Esenceli Köyü'nün bağlı bulunduğu Şile Jandarma Komutanlığı'ndan çekimler için izin alınmıştır. Yine aynı şekilde 17 Ekim 2021 tarihindeki çekimler için, Maltepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Ana Sanat Dalı Dekanlığından alınan izin istek yazısı ile Şile Kaymakamlığından ilgili tarih için çekim izni alınmıştır.

Ekip kurarken, radyo televizyon sinema okumuş, halen okumakta olan mezun ve mezun adayları ile, yine bu konuda çalışan öğretim görevlisi arkadaşlardan oluşan bir ekip kurulmuştur. Covid-19 pandemisi nedeniyle, ekiptekilerin sayısı asgaride tutulmuştur.

4.4.2. Çekim aşaması

2021 Haziran sonuna doğru ilkbahar ve yaz mevsiminin çekimleri planlanmış ve gerçekleşmiştir. Bu çekimlerin üzerinden yaklaşık 4 ay geçtikten sonra da sonbahar mevsimiyle ilgili sahneler çekilmiştir. En son minimal düzeyde planlanarak istismar sahnesi Mayıs 2022 sonuna doğru çekilmiştir. Bir başka deyişle, çekim süreci yaklaşık bir sene sürmüştür. Çekim sürecine paralel olarak kurgu devam etmiştir.

Küçük kız çocuğu ile yapılması gereken çekimler için de 3, 4 yaşındaki kız çocuğunu oynayacak oyuncuyu bulmak ve ebeveynleri ikna etmek ise süreci oldukça zorlamıştır. Bu kritik karakter ve oyunculuk için etik ilkelere uygun biçimde hareket edilmiş; ilgili sahne ve planlar hiçbir travmayı yaratmayacak ve çağrıştırmayacak biçimde tasarlanmıştır. Minimal ve sembolik bir tasarımla bu sorun çözülmüştür. Çekimlerde küçük çocuğu tanımlayacak hiçbir açı ve ölçek kullanılmamış; elde edilen görüntüler de ailenin onayı alındıktan sonra filmde kullanılmıştır.

Çekim senaryosu hazırlanmış; mevsimleri kaçırmamak için ilkbahar ve yaz mevsimi çekimleri için 2 gün süren çekimler; planlandığı gibi 21 Haziran 2021 pazartesi ve 22 Haziran 2021 salı günü 8 kişilik bir ekiple gerçekleştirilmiştir. Mekan olarak Ömerli Barajı, Esenceli Köyü baraj gölü kenarındaki ormanlık arazi tercih edilmiştir. İlgililerin bilgisi ve desteğiyle söz konusu çekimler sorunsuz biçimde gerçekleştirilmiştir.

Sonbahar çekimleri ve ev sahneleri çekimleri için 17 Ekim 2021 tarihi seçilmiştir. Ancak 17 Ekim 2021 tarihinde sağanak yağış nedeniyle, Ömerli Barajı, Esenceli Köyü baraj gölü kenarındaki çekimler 20 Ekim 2021 tarihine ertelenerek, ev sahneleri çekilmiştir.

20 Ekim 2021 tarihinde 4 kişilik bir ekiple Ömerli Barajı, Esenceli Köyü baraj gölü kıyısındaki ormanlık alanda sonbahar çekimleri tamamlanmıştır.

Geriye kalan Sahne 1 ve Sahne 5 çekimleri ise 22 Mayıs 2022 tarihinde kent içinde bir sitenin bahçesinde uğur böcekleri, küçük kız çocuğu ve istismarcı adamın katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Çekimlerde SONY A7 2S kamera, sabit lensler ve S-LOG format tercih edilmiş; büyük ölçüde gün ışığından yararlanılmıştır.

Makal’ın da belirttiği gibi, (2014: 78) yakın plan kavramının filmin anlatı yapısında ayrı bir yeri bulunduğundan gerçek hayatta gözümüzden kaçan ayrıntılar, perdede etkili biçimde gösterilmektedir Bu tespitten yola çıkarak film içerisinde detay planlar, filmin duygusunu destekleyecek şekilde kullanılmıştır. Bu nedenle Eylül’ün gözlerindeki arayış, konuşamaması yakın plan ile gösterilmiştir. Ayrıca uğur böceklerinin makro ile yakın plan çekimleri filmin akışında uğur böceklerinin sembolize ettiği şans ve şanssızlığa vurgu yapmaktadır.

Film çekimlerinde hem dahili hem harici mekan olarak gerçek mekanlar kullanılmıştır: Filmin ana mekanı bir orman içindeki ağaçlıklı yol ve göl kıyısıdır. Soyutlanan bir site bahçesi cinsel istismarın yaşandığı mekan olarak kullanılmıştır. Bir başka harici mekan da Eylül’ün iki farklı basketbol sahnesinin gerçekleştirildiği basketbol sahasıdır. Dahili mekan sayısı Eylül’ün odası ile sınırlıdır.

4.4.2.1. Öykü günü

Senaryoda da belirttiğimiz gibi, *Eylül’ün Uğur Böcekleri*, Eylül’ün çok küçük yaşta yaşadığı cinsel istismar sonrasındaki travmasına anlatmaktadır. Olayın çıkış noktası olan istismar yıllar önce gerçekleşmiş; Eylül bu süreçte genç kızlığa doğru yaklaşmıştır. Film onun yaşadığı bu olayı hafızasından çıkarması ve yüzleşmesini içermektedir. Dolayısıyla karakterin oldukça uzun bir yaşanmışlık öyküsü vardır. Ancak film anne-baba-kız üçlü-

sünün orman içinde yaşadığı bir gezinti sürecinde geçmektedir. Flashback’ler, flashback’lerin içindeki mevsim geçişleri gerçek zamanı alt üst etmektedir. Anne-babanın gerçek ve filmsel zamanı ile Eylül’ün gerçek ve filmsel zamanları çok farklıdır.

Film istismar yaşandıktan sonraki 3.700’üncü günü anlatmaktadır. Yukarıda belirttiğimiz gibi, olay örgüsü bugünden geçmişe ve geleceğe doğru git-geller içermektedir. Filmin olay örgüsünün kronolojik olarak ele aldığı süreci şöyle gösterebiliriz:

Tablo 3. Öykü Günü

Gün	Sahne
---	1
3700 (İstismardan sonraki 3.700. gün)	2, 3, 4, 6, 7, 9, 11, 16
1 (İstismarın yaşandığı gün)	5
3790	8
3650	10
3680	12
3850	13
3865	14
3900	15

4.4.2.2. Çekim senaryosu

İlkbahar ve yaz çekimleri için çekim senaryosu oluşturulmuştur. Sonbahar ve ev sah-neleri için yazılı ve görsel olarak storyboard çalışmaları yapılmış ve ekip üyeleriyle pay-laşılmıştır.

Tablo 4. Çekim Senaryosu

S/K NO	ÇEKİM MEKANI	ÇEKİM ÖLÇEĞİ	Met.	KADRIN İÇERİĞİ VE DİYALOGLAR	SES VE MÜZİK	TEKNİK HUSUSLAR
Sah-3	Göl Kenarı/ Dış Gün	Genel Plan Genel plan Yakın Plan Detay Plan		Eylül, Özlem, Caner Kuş cıvıltıları duyulur. 14 yaşlarındaki Eylül, annesi Özlem ve babası Caner'in ortasında göl kenarında oturmaktadır. Eylül ayağa kalkar. Bir taş bulur. Göle taş atar. Özlem ayaklanır. Caner, elinde telefonuna dalmıştır. Özlem Ya hadi kalkın artık, şöyle yürüyelim biraz temiz bahar havasında, oturduk kaldık burada. Caner'de kalkar. Cep telefonunu cebine koyar. Özlem yerdeki örtüyü toplar. Çantasına koyar. En son Eylül göl kenarından hareketlenir. Elinde su matarası vardır.	Atmosferi sesi. Kuş cıvıltıları Göldeki taş sesi Özlem'in sesi Telefon tuş sesi	1. Uzak Genel Plan GÖK-YÜZÜ tilt yukarıdan aşağıya 2. Genel Plan Yakından aile alınır. 3.YP Eylül eline taş alır. 4.Detay Plan Gölde Taş 5.YP Plan Eylül yüz 6.YP Özlem "Hadi Kalkın" 7.GPlan ormana doğru yürüme aile 8.YP Caner elinde telefon NOT: Genel Planda 2 defa akıtılacak. (Hareketler belirlenip sabit olacak)

S/K NO	ÇEKİM MEKANI	ÇEKİM ÖLÇEĞİ	Met.	KADRIN İÇERİĞİ VE DİYALOGLAR	SES VE MÜZİK	TEKNİK HUSUSLAR
Sah.4	Orman/ yeşillikler Dış-Gün	Detay Plan Genel Plan Yakın Plan Gimbal		Ormanda yürüyüşe çıkarlar. Eylül, annesinin koluna tutunmuştur. Gülüşmektedirler. Kuş sesleri duyulur. Eylül, kuş seslerini dinler. O sırada ayakkabısının içine taş girer, elindeki su matarasını yere koyar; bağını çözer ayakkabısını çıkarıp taşı çıkarır. Ayakkabısını tekrar giyer. Sonra bağını bağlamaya başlar. Caner Eylül, Hadi kızım! Özlem ve Caner yavaş adımlarla yürüyüşlerine devam ederler. Özlem'in gözü Eylül'dedir. Kafasını çevirip onun orada olup olmadığını kontrol eder. Eylül ayakkabısını bağlamaktadır. Bu sırada kafasını kaldırıp anne ve babasına devam etmelerini söyler. Eylül Baba siz devam edin, ayakkabımı bağlayıp geliyorum.	Atmosfer sesi Kuş cıvıltıları Caner'in sesi Eylül'ün sesi	1.Detay Plan ile Ağaç yaprakları 2.GP yürürlerken, önce anne kadrından çıkar sonra baba sonra Eylül. 3.GP, Eylül , anne baba arkasından koşarak ormana girer. 4.YP Eylül, Özlem'in koluna girer. 5.Gimballa Eylül'ün elden yüze geçilir. 6.Eylül'ün öznelinden gökyüzü ve ağaçlar çekilir. Kuş seslerini dinler. 7.Yakın GP. Eylül durur ellerini bırakır. 8. YP Eylül yüz : taşı hisseder. 9. Detay Plan su matarasını bırakır. 10. Ayak Plan. Ayakkabısının bağını çözer, Ayakkabıyı çıkarır, 11. DetayPlan: Ayakkabıdan taşı ters çevirerek çıkarır. 12. Ayak Plan: Ayakkabıyı tekrar giyer, bağlamaya başlar. 13. Diz Plan Anne Baba 2'li 14. YP Caner Eylül'e bakar“Eylül, Hadi Kızım” 15. YP Özlem kafasını çevirir. 16. Özlem'in öznelinden Eylül 17. Göğüs Plan Eylül “Baba siz devam edin” NOT: Genel Planda 1 defa akıtılacak.

Sah.5	Orman/ yeşillikler Dış-Gün		Eylül Kuş cıvıltıları duyulur. Eylül ayakkabısının bağını bağlarken kafasını çevirir. Yeşilliklerin içinde papatyaları görür. Eylül papatyalara yaklaşır. Çiçeği eğilip koklar. Not: 8-10-12'nin Ozlem'in Eylül'e bakma sahnesi çekilecek. 15. sahne komple çekilecek. ve yaprakların üzerinde üç adet uğurböceği görür. O sırada Eylül'ün gözünden bir sarsıntı olur. Ağaçlar, yer ve göl sallanır. Elindeki su matarasını yere düşürür. Mataradaki su sarsıntı ile dökülür. Düşmek için, elleri ile toprağa tutunur. Gözlerini kapatır. (Gözlerinin önüne hatırladığı olayla ilgili bir görüntü gelir.) Elleri küçük ele döner.	Atmosfer sesi Kuş cıvıltıları Eylül'ün sesi	Genel Planda rejı akıtılacak. Tele lensle çekim (Eylül, annesi, babası) Makro lens (uğurböcekleri) Not: Shutter düşük çekilecek, earthquake efekt!. ----- Not: 1.) 5. Sahne ayakkabısını bağlarken. 8. Sahne Özlem'in öznel ve Nesnel'inden Eylül'e bakışı çekilir. 2.) 5. sahne Eylül papatyalara bakarken 10. Ve 12. sahnedeki Özlem'in Öznelin'den ve Nesneli'inden Eylül papatyalara bakması çekilecek. 3.)15. sahne Eylül papatyaları bırakıp arkadan koşarak gelir. 1.Göğüs Plan Eylül bağlarken papatyaları görür. 2.Omuz Plan Eylül Papatyaya doğru kafasını çevirir. 3. Eylül'ün öznelinden papatya görülür. 4. Yakın Genel Plan Eylül ve Papatyalar 5. Detay Plan Eylül papatyaları koklar. ----- 6. YP papatya üzeri uğurböcekleri
-------	-------------------------------	--	---	--	---

					7.Papatya uğurböcekleri net Eylül Flu 8.Papatya uğurböcekleri flu Eylül Net 9. Eylül'ün özneline yer sarsılır, 10. Eylül'ün özneline ağaçlar sallanır 11. Eylül'ün özneline göl sallanır. 12.Detay Plan Su matarası devrilir. Su dökülür. ----- 13. YakınGenel Pl Çarpık açılı Eylül (ufuk çizgisi soldan sağa alçalan) 14. BoyP Çarpık açılı Eylül (ufuk çizgisi soldan sağa alçalan) 15. Diz Plan Çarpık Açılı Eylül (ufuk çizgisi soldan sağa alçalan) ----- 16. Detay Plan Eylül'ün toprağa tutunan eli 17. Baş Plan Eylül gözlerini kapatır. Not: El sahnesinin açısı sabitlenecek. Eylül 3 yaşında da çekimlerde de Aynı açı kullanılacak bakınız 6. Sahne.
--	--	--	--	--	--

Sah.7	Orman/ yeşillikler Dış- Gün			Eylül, Özlem, Caner Kuş cıvıltıları duyulur. Eylül gözlerini açar. Ayağa Kalkar. Annesi ve babasına bakar. Annesi ve babası önde yürümektedir. Ancak sadece uzaklaşmışlardır. Onlara seslenir. Hala geçmişte yaşadığı olayın etkisindedir. Eteğini aşağı doğru çekiştirir. Eylül Anne, baba... annee, babaaa... Özlem ve Caner Eylül'ün sesini duymazlar.	Atmosfer sesi Kuş cıvıltıları Eylül'ün sesi Kurguda yavaş yavaş kısılır.	Genel Planda 1 defa akıtılacak. 1.Detay Plan Eylül'ün gözlerini açması. Aktüel elde -Anne baba flu net -Zoom patlaması -Sağ Pan (Eylül, Anne baba) -Sol Pan (Anne baba, Eylül) 3. YP Eylül eteğinin aşağı doğru çekiştirir. 4. Anne baba nesnelinden Eylül (minik gözükür. 5. Eylül Özneli'inden anne baba Telens ----- İLKBAHARDAN YAZA GEÇİŞ Eylül'ün öznelinden gökyüzündeki ağaçların etrafında dönerek çekilmesi Eylül'ü etrafında nesnel olarak 4-5 kez hızlı dönme yerdeki yeşil yaprakları sarıya dönmesi Önce yeşil yapraklarla sonrasında sarı-yeşil yapraklarla çekilir.
-------	-----------------------------------	--	--	--	--	--

Sah.8	Orman/ yeşillikler Dış- Gün		Özlem – Caner – Eylül Kuş cıvıltıları duyulur. Özlemin gözü Eylül’dedir. Tekrar kafasını çevirip orada olup olmadığını kontrol eder. Eylül, ayakkabısını bağlamaktadır. Özlem Oh be iyi ki geldik. Havamız değişti resmen. Yapsak ya arada böyle Caner. Caner Valla bizim kız sıkılır, yorulur sandım ama senden benden hevesli çıktı. Özlem Bu yıl kız bunaldı iyice derslerden. Baksana yüzü güldü biraz Eylül’ümün. Caner Canım abartıyorsun sen de ha, Ders bu normal tabi arada sıkılması. Ne büyüttün olayı! Bizim zamanımız da olsa ne yapacaktı acaba? Ödev var diye sokağa çıkamazdık. Hatırlasana Özlem Ya aynı şey mi Allah aşkına Caner, bizim devirle şu an aynı şey mi. Caner	Atmosfer sesi Kuş sesleri Özlem , Caner ses	Genel Planda 1 defa akıtılacak. Not: 5. sahne sırasında ilk 2 Plan çekilecek. Not: Su matarası yerde, matara dolu 1.YP Özlem kafasını arkaya Eylül’e doğru çevirir. 2.Özlem’in özneline Eylül ayakkabısını bağlamaktadır. ----- 3.Gimbal Diz Plan Özlem Caner ikili önden tracking. Dikkat : Gimbal çekimde Eylül’ün gözükmemesi gerekiyor. ----- 4. 2 adım gerideki Özlem Caner’in amorsundan “ Off Caner Off dur yavaş git biraz kız yetişsin.”
-------	-----------------------------------	--	---	--	--

				İyi de ne isterse yapıyor Özlem, sence kaç çocuk onun kadar şanslı dünya da ha? yediği önünde yemediği ar- kasında. Bir istediğini iki etmiyoruz. Birazcık da yoğun oluversin. Bir şey olmaz o kadardan.Çocuk o Özlem durur. Özlem Offf Caner Offf Dur yavaş git biraz kız yetişsin bize Caner iki adım önde durur.		
--	--	--	--	--	--	--

Sah.9	Orman/ yeşillikler Dış-Gün			Eylül, Ağustos böcekleri ötmektedir. Eylül çaresiz gözlerle çevresine bakınır. Görünürde ne annesi ne babası vardır. Panikler. Aynı anda terler, polarını çıkarır. Sonra ayak- kabılarını ve çoraplarını çıkarır. Ağaca tutunur. Hemen yanında solmuş papatyaları görür. Koşar, koşar. Tekrar kafasını çevirir. Aynı pa- patyaları görür. Koşar, koşar. Tekrar kafasını çevirir. Aynı papatyaları görür. Etrafta kurumuş otlar vardır. Ağacın gölgesine oturur. Nefes nefesedir. Yüzüne güneş vurur. Su matarasını arar. Su içmeye çalışır ama su dökül- müştür. Acı çekmektedir.Sonra kendine Kızar. Tekrar ayağa kalkar. Yazdan Sonbahara geçiş yapar.	Atmosfer sesi Ağustosböcekleri cırcırböceği sesi (gündüz) Eylül nefes ne- fese Kuru otlara basma sesi	Genel Planda 1 defa akıtılacak. 1.Aktüel elde Gimballa - orman içinde durur. - Etrafa bakar. Anne babasını ileriye bakarak arar -polarını çıkarır. - ayakkabılarını ve çoraplarını çıkara- rır. -- - Ağaca tutunur. 1.Eylül'ün öznelinden patika boştur. 2. YP Eylül panikler. 3. YP Polarını çıkarır 1. Detay plan çıplak ayak koşar ko- şar koşar. 2.Eylül'ün öznelinden ağaç ve ya- nında papatya görülür. 3. Boy Plan Eylül, ağaç ve papatya. 4. YP Eylül Nefes nefese 5. Eylül'ün öznelinden güneş görü- lür. Ağaçların arasından gözüne pat- lama 6. YP Elleriyle su matarasını arar. 7. Detay Plan Su matarası yerededir. 8. Baş Plan Eylül Mataradan su iç- meye çalışır. 9. Detay Plan Matarayı ters çevirir. 10. YP - Yüzünde Acı çektiğini gös- teren ifade belirir bir süre bu ifade yüzünde kalır. 11. YP Sonrasında kendine kızar. 12. YGP. Polar, ayakkabı ve çorap döngüsel çekimin yapıldığı yerin et- rafında görülür.
-------	----------------------------------	--	--	--	--	--

					Devamlılık için: Polar, ayakkabı ve çorap Sonbahar'da da aynı yerde olacak. NOT: YAZDAN SONBAHARA GEÇİŞTE ÇEKİLECEK. Eylül'ün özneline göre gökyüzündeki ağaçların etrafında dönerek yaprakların yeşil ve sarıdan komple sarıya dönmesi. Eylül'ün etrafında nesnel olarak 4-5 kez hızlı dönme yerdeki yer yer yeşil sarı yaprakların komple sarıya dönmesi.
--	--	--	--	--	--

Sah.10	Orman/ yeşillikler Dış- Gün		Özlem, Caner, Eylül Kuş cıvıltıları duyulur. Özlem Eylül'ün arkada olduğunu kontrol ederek Canerle yürümektedir. Eylül papatyaları koklamaktadır. Özlem'in gözünün önüne site bahçesindeki görüntü gelir. Özlem Yürüyüş sonrası biraz top oynasak diyorum. Eylül sen ben. Ha, ne dersin? Caner Şimdi o nereden çıktı, ne topu Özlem Özlem Bak Eylül'e soralım o isteyecek bence. Caner Bırak, yaşlılarıyla oynasın. Biz ne alaka Özlem Sen de bebeğim, oynamıyor işte, oynamıyor Kaç defa söyledim sana, hep kaçıyor. İçi gidiyor ama. Oynamıyor. Hep kaçıyor.	Atmosfer sesi Kuş sesleri Özlem , Caner ses	Genel Planda 1 defa akıtılacak. Not: 5. sahne sırasında ilk 2. Plan çekilecek. Not: Su matarası yerde, matara dolu 1.Özlem'in öznelinden Eylül papat-yaları koklamaktadır. 2. YP Özlem nesnel Eylül'e bakma ----- 3.YP Özlem'in gözü birsey hatırla-mıscasına ileriye bakar. ----- 4.Gimbal Diz Plan Özlem Caner ikili önden tracking. Dikkat : Gimbal çekimde Eylül'ün gözükmemesi gerekiyor. ---- 5.Açı-karşı aç Caner: Bırak yaşlılarıyla oynasın. Özlem: Sen de bebeğim... ----- Kurguda önce 1-2 cümleden sonra 11. Sahne gösterilmeye başlanıyor. VEYA 10 ve 11. Sahneler arkada Özlem Caner daha belirgin Basket sahası görüntüleri!
--------	-----------------------------------	--	---	--	---

Sah.12	Orman/ yeşillikler Dış- Gün			Özlem, Caner, Eylül Özlem, Caner yürümeye devam etmektedir. Eylül hala papatyalarla oyalanmaktadır. Caner Kaçıyor diyorsun da, 23 Nisan’da şiir okumaya çıktı bu kız, hatırlasana Özlem Ödevdi diye çıktı Caner. Zorla çıktı. O gece... Hiç uyumamış, beni de uyutmamıştı asıl sen hatırlasana Özlem’in gözü dalar.	Atmosfer sesi Kuş sesleri Özlem , Caner ses	Genel Planda 1 defa akıtılacak. Not: 5. sahne sırasında ilk 3 Plan çekilecek. Not: Su matarası yerde , matara dolu 1.YP Özlem dönüp Eylül’e bakar. 2.Özlem’in özneline Eylül papatyalarla oyalanmaktadır. ----- 3.Amorstan Özlem, Caner : Diyalog 4. Amorstan Caner, Özlem diyalog 5. Detay Plan Özlem gözleri dalar.
--------	-----------------------------------	--	--	---	--	---

Sah.15	Orman/ yeşillikler Dış- Gün			Özlem, Caner, Eylül Özlem, Caner yürümeye devam etmektedir. Eylül, papatyalarda gördüğü uğurböceklerine tedirgin şekilde yaklaşır. Bakar sonra birini eline alır. Eylül arkadan koşarak gelir. Anne ve babasına sarılır, öper. Eylül Bakın ne buldum!	Atmosfer sesi Kuş cıvıltıları Eylül'ün sesi	Genel Planda 1 defa akıtılacak. Not: 5. sahne sırasında 15. Sahne çekilecek. Not: Su matarasını alır.Matara doludur. ----- 1. Detay Plan Eylül su matarasını koyduğu yerden alır. Matara doludur. 1.Gimbal diz Plan; ikili önden tracking arkadan koşarak Eylül aralarından girer. 2. Telelensle Eylül yaklaşır. 3. Omuz Plan Eylül, Özlemi öper 3.Omuz Plan Eylül, Caner'i öper. 4.YP Arka açıdan Eylül annesinin kulağına fısıldar. "Sonra sana birşey anlatacağım."
--------	-----------------------------------	--	--	---	--	---

Tablo 5. Çekim Programı 21_22 Haziran 2022_17 Haziran 2022

YAPIMCI: HALİL ERGİN		EYLÜL'ÜN UĞURBÖCEKLERİ 21 HAZİRAN								KAHVALTI: 09:00 Baraj Kıyısı	
YÖNETMEN: BURÇAK HARPUTLUOĞLU										ÖĞLE YEMEĞİ: 13:15	
GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ: HALİL ERGİN										AKŞAM YEMEĞİ: - HAVA DURUMU: 25 / GÜNEŞLİ	
YÜRÜTÜCÜ YAPIMCI: HALİL ERGİN										Gün Doğumu: 05:31	
SANAT YÖNETMENİ: TUFAN ÖZTÜRK										Gün Batımı: 20:39	
GÖRÜNTÜ YÖNETMEN YARDIMCISI: TUGAY ÖZKAN		SES : HALİL İBRAHİM MEŞECİ REJİ ASİSTANI : MELİS DENİZ AKDENİZ								Gün Batımı: 20:39	
SET SAATİ: 09:00		MEKAN: ÖMERLİ BARAJI KIYISI								Gün Batımı: 20:39	
SHN	GÜN	MEKAN	ZMN	SYF	OYUNCULAR	YRD. OYUN- CULAR	SANAT-KOSTÜM-SAÇ-MAKYAJ	PRD	NOTLAR	ÖZET	
3	1	GÖL KENARI, YÜRÜYÜŞ PARKURU İLKBAHAR	DIŞ, GÜN	0,4	EYLÜL, ÖZLEM, CANER		KOSTÜM: Eylül: Elbise, kırmızı polar, çorap, siyah converse Özlem: Siyah kirazlı elbise, kahverengi bez ayakkabı, çanta Caner: Mavi kot, converse, tişört, sweat omuza, cep telefonu DEKOR: Kırmızı pöti kare örtü yerde SAÇ: Eylül'ün saçlar örgülü? MAKYAJ: Doğal – Pudra Kahve Termosu??	1.Göle atılacak Taş 2. Yere oturmak için yaygı 3.Tufan cep telefonu 4. Özlem bez çanta 5. Eylül su matarası		Eylül ve ailesi, göl kenarında oturmak- tadır. Eylül göle taş atar. Özlem örtüyü toplar. Caner telefonuydur. Sonrasında kalkıp ormanda yürüyüşe çıkarlar. Caner telini cebine koyar	
4	1	YÜRÜYÜŞ PARKURU İLKBAHAR	DIŞ,GÜN	0,4	EYLÜL, ÖZLEM, CANER		KOSTÜM: Eylül: Elbise, kırmızı polar, çorap, siyah converse Özlem: Siyah kirazlı elbise, kahverengi bez ayakkabı, çanta Caner: Mavi kot, converse, tişört, sweat omuza DEKOR: Kırmızı pöti kare örtü yerde SAÇ: Eylül'ün saçlar örgülü MAKYAJ: Doğal – Pudra	Taş Su matarası Papatyalar	4. ve 5. Ve 7. Sahne dekoru aynı papatya, su matarası	Ormanda yürürken, Eylül'ün ayak- kabısına taş girer. Taşı çıkarıp bağcıklarını bağlarken papatyalar görür. Özlem ve Caner önden ilerlerler.	
5		YÜRÜYÜŞ PARKURU İLKBAHAR		0,4	EYLÜL		KOSTÜM: Eylül: Elbise, kırmızı polar, çorap, siyah converse DEKOR: Papatyalar, uğurböcekleri SAÇ: Eylül'ün saçlar örgülü? MAKYAJ: Doğal – Pudra	Su matarası taze papatya, uğurböcekleri	4. ve 5. Ve 7. Sahne dekoru aynı papa- tya, su matarası Not:1.) 5. Sahne ayakkabısını bağlarken. 8. Sahne Özlem'in öznel ve Nesnel'in- den Eylül'e bakışı çekilir. 2.) 5. sahne Eylül papatyalara ba- karken 10. Ve 12. sahnedeki Özlem'in Öznel'in'den ve Nesnel'in'den Eylül papatyalara bakması çe- kilecek. 3.)15. sahne Eylül papatyaları bırakıp arkadan koşarak gelir.	Eylül ayakkabısını bağlarken papatyaları görür. Tam koklayacakken uğurböcekle- rini görür. Yaşadığı olayı hatırlar.	
15		YÜRÜYÜŞ PARKURU	DIŞ,GÜN	0,40	ÖZLEM, CANER, EYLÜL		KOSTÜM: Eylül: Elbise, kırmızı polar, çorap, siyah converse Özlem: Beyaz elbise, kahverengi bez ayakkabı, bez çanta Caner: Mavi kot, converse, tişört, sweat omuza DEKOR: Kırmızı pöti kare örtü yerde SAÇ: Eylül'ün saçlar örgülü MAKYAJ: Doğal – Pudra	Su matarası taze papatya,	15. dekoru 5. Sahne ile aynıdır.	Eylül, ayakkabısını bağlamış, nne ve ba- basına yetmişmiştir.	
7	1	YÜRÜYÜŞ PARKURU İLKBAHAR	DIŞ,GÜN	0,40	EYLÜL	ÖZLEM, CANER	KOSTÜM: Eylül: Elbise, kırmızı polar, çorap, siyah converse Özlem: Siyah kirazlı elbise, kahverengi bez ayakkabı, çanta Caner: Mavi kot, converse, tişört, sweat omuza SAÇ: Eylül'ün saçlar örgülü? MAKYAJ: Doğal – Pudra	Su matarası taze papatya,	4. ve 5. Ve 7. Sahne dekoru aynı papatya, su matarası	Hatırladığı olayın etkisi ile Eylül, uza- laşmış anne ve babasına seslenir. Sesini duyuramaz.	

YAPIMCI: HALİL ERGİN			EYLÜL’ÜN UĞURBÖCEKLERİ 22 HAZİRAN					KAHVALTI: 09:00 Baraj Kıyısı		
YÖNETMEN: BURÇAK HARPUTLUOĞLU								ÖĞLE YEMEĞİ: 13:15		
GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ: HALİL ERGİN								AKŞAM YEMEĞİ: -		
YÜRÜTÜCÜ YAPIMCI: HALİL ERGİN								HAVA DURUMU: 25 / GÜNEŞLİ		
SANAT YÖNETMENİ: TUFAN ÖZTÜRK								Gün Doğumu: 05:31		
GÖRÜNTÜ YÖNETMEN YARDIMCISI: TUGAY ÖZKAN			SES : HALİL İBRAHİM MEŞECİ REJİ ASİSTANI : MELİS DENİZ AKDENİZ					Gün Batımı: 20:39		
SET SAATİ: 08:00			MEKAN: ÖMERLİ BARAJI KIYISI							
SHN	GÜN	MEKAN	ZMN	SYF	OYUNCULAR	YRD. OYUN- CULAR	SANAT-KOSTÜM-SAÇ-MAKYAJ	PRD	NOTLAR	ÖZET
8	1	YÜRÜYÜŞ PARKURU	DIŞ,GÜN	2	ÖZLEM, CANER	EYLÜL	KOSTÜM: Eylül: Elbise, kırmızı polar, çorap, siyah converse Özlem: Beyaz elbise, kahverengi bez ayakkabı, bez çanta Caner: Mavi kot, converse, tişört, sweat omuza DEKOR: Kırmızı pöti kare örtü yerde SAÇ: Eylül’ün saçlar örgülü MAKYAJ: Doğal – Pudra			
10	1	YÜRÜYÜŞ PARKURU	DIŞ,GÜN	1	ÖZLEM, CANER,	EYLÜL	KOSTÜM: Eylül: Elbise, kırmızı polar, çorap, siyah converse Özlem: Beyaz elbise, kahverengi bez ayakkabı, bez çanta Caner: Mavi kot, converse, tişört, sweat omuza DEKOR: Kırmızı pöti kare örtü yerde SAÇ: Eylül’ün saçlar örgülü MAKYAJ: Doğal – Pudra			
12		YÜRÜYÜŞ PARKURU	DIŞ,GÜN	0,5	ÖZLEM, CANER	EYLÜL,	KOSTÜM: Eylül: Elbise, kırmızı polar, çorap, siyah converse Özlem: Beyaz elbise, kahverengi bez ayakkabı, bez çanta Caner: Mavi kot, converse, tişört, sweat omuza DEKOR: Kırmızı pöti kare örtü yerde SAÇ: Eylül’ün saçlar örgülü MAKYAJ: Doğal – Pudra			
9	1	YÜRÜYÜŞ PARKURU	DIŞ,GÜN	0,5	EYLÜL		KOSTÜM: Eylül: Elbise, çıplak ayak SAÇ: Eylül’ün saçlar örgülü- dağılmış bozulmuş MAKYAJ: Doğal – Pudra Dekor : Kırmızı polar, çift ayakkabı , çorap, su matarası, solmuş papatyalar	Solmuş Papatyalar Yerde bos su matarası	Devamlılık için: Polar, ayakkabı ve çorap Sonbahar’da da aynı yerde olacak.	

YAPIMCI: BURÇAK HARPUTLUOĞLU		EYLÜL'ÜN UĞURBÖCEKLERİ 17 EKİM								KAHVALTI: 09:00 Baraj Kıyısı			
YÖNETMEN: BURÇAK HARPUTLUOĞLU										ÖĞLE YEMEĞİ: 13:15			
GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ: OĞUZHAN DEMİRTAŞ - HALİL ERGİN										AKŞAM YEMEĞİ: -			
YÜRÜTÜCÜ YAPIMCI: BURÇAK HARPUTLUOĞLU										HAVA DURUMU: 17 / YAĞMURLU			
SANAT YÖNETMENİ: TUFAN ÖZTÜRK										Gün Doğumu: 05:31			
OYUNCU KOÇU: TUFAN ÖZTÜRK		MEKAN: ÖMERLİ BARAJI KİYİSİ								BASKET SAHASI - EV		Gün Batımı: 20:39	
REJİ ASİSTANI : MELİS DENİZ AKDENİZ													
SHN	GÜN	MEKAN	ZMN	SYF	OYUNCULAR	YRD. OYUN- CULAR	SANAT-KOSTÜM-SAÇ-MAKYAJ	PRD	NOTLAR	ÖZET			
14	1	YÜRÜYÜŞ PARKURU SONBAHAR	DIŞ, GÜN	0,4	EYLÜL,		KOSTÜM: Eylül: Elbise, kırmızı polar, çorap, siyah converse SAÇ: Eylül' ün saçlar örgülü MAKYAJ: Doğal – Pudra	1. Eylül su mata- rası					
11	1	BASKET SAHASI	DIŞ,GÜN	0,4	EYLÜL, ÖZLEM, ERKEK ÇOCUK		KOSTÜM: Eylül:	Basket Topu					
17		BASKET SAHASI		0,4	EYLÜL, ÖZLEM, CANER, ERKEK ÇOCUK		KOSTÜM: Eylül: Elbise, kırmızı polar, çorap, siyah converse DEKOR: Papatyalar, uğurböcekleri SAÇ: Eylül' ün saçlar örgülü? MAKYAJ: Doğal – Pudra	Su matarası taze papatya, uğurböcekleri	4. ve 5. Ve 7.	Eylül ayakkabısını bağlarken papatyaları görür. Tam koklayacakken uğurböceklerini görür. Yaşadığı olayı hatırlar.			
15		YÜRÜYÜŞ PARKURU	DIŞ,GÜN	0,40	ÖZLEM, CANER, EYLÜL		KOSTÜM: Eylül: Elbise, kırmızı polar, çorap, siyah converse Özlem: Beyaz elbise, kahverengi bez ayakkabı, bez çanta Caner: Mavi kot, converse, tişört, sweat omuza DEKOR: Kırmızı pöti kare örtü yerde SAÇ: Eylül' ün saçlar örgülü MAKYAJ: Doğal – Pudra	Su matarası taze papatya,	15. dekoru 5. Sahne ile aynıdır.	Eylül, ayakkabısını bağlamış, nne ve babasına yetişmiştir.			
7	1	YÜRÜYÜŞ PARKURU İLKBAHAR	DIŞ,GÜN	0,40	EYLÜL	ÖZLEM, CANER	KOSTÜM: Eylül: Elbise, kırmızı polar, çorap, siyah converse Özlem: Siyah kirazlı elbise, kahverengi bez ayakkabı, çanta Caner: Mavi kot, converse, tişört, sweat omuza SAÇ: Eylül' ün saçlar örgülü? MAKYAJ: Doğal – Pudra	Su matarası taze papatya,	4. ve 5. Ve 7. Sahne dekoru aynı papatya, su matarası	Hatırladığı olayın etkisi ile Eylül, uzaklaşmış anne ve babasına seslenir. Sesini duyuramaz.			

4.4.3. Çekim sonrası aşaması

15.09.2021 tarihi itibarıyla başlayan çekim sonrası aşaması ise mevsim geçişleri bekleyerek çekimler yapıldığından parça parça ilerlemiş ve pandemi nedeniyle uzayan süreç 15.08.2022'ye kadar devam etmiştir.

Eisenstein, Pudovkin gibi biçimci film kuramcıları, çekilen filmin estetiğinin kurgu ile biçimlendiğini belirtmektedir. Yapılan çekimlerin belirlenen ve istenen sıra ile kurgulanması ile filmdeki anlam ortaya çıkar. Sinematografi; görüntülerin kurgulanması sonucu ortaya çıkan görseller zinciridir. Eisenstein'a göre kurgu biçimsel sıralamanın ötesinde; bağımsız çekilen sahnelerin birbiri arasında kurulan anlamdır. Hatta bu kurulan anlam filmde çatışmayı oluşturur. Böylece bir seyirci devrimin içerisine girmektedir (Yıldız, 2015: 81-83). Bu bağlamda, *Eylül'ün Uğur Böcekleri* filminin kurgu süreci, mevsimsel çekimler yapıldığından çekim süreci ile paralel yürütülmüş; çekimlerle kurgu arasında eş zamanlılık tercih edilerek anlamın zaman/unutma vb faktörlerle kayba uğramamasına özen gösterilmiştir. Ayrıca, kurgu esnasında, bir önceki çekimlerde zaman zaman kaçırılan, ya da yönetmenin bakış açısından farklı şekilde çekilmiş ya da yetersiz bulunmuş sahne ve planlar saptanarak, uygun koşullarda tekrar çekilebilmiştir.

Uygun zamanlarda çekimler yapılarak doğadaki renkler mevsimlere göre en doğal biçimde kaydedilmeye çalışılmış yanı sıra mevsimler ve mevsimsel geçişler ile ifade edilmek istenen duygusal çözümleri seyirciye daha anlaşılır aktarabilmek için kurgu sonrasında *color*/renk çalışması yapılmıştır.

Yönetmenin yaratısına uygun duyguyu yakalayabilmesi adına yaralanmak istediği Cirque du Soleil topluluğunun *Alegria* adlı eserindeki "Vai Vedrai" parçası için, Kanada menşeli gösteri topluluğu yetkilileri ile e-mail yoluyla kurulan bağlantı sonrası, parçanın 2 sene boyunca Ulusal, Uluslararası Öğrenci Festival ve Yarışmalarında ücretsiz kullanılabilmesi hakkı sağlanmıştır.

Haziran 2021'de yapılan ilk çekimlerde ses kayıt cihazı ile ayrı çekim yapılmasına rağmen yaşanan teknik sıkıntı nedeniyle birkaç yerde kamera ile kaydedilen sesler kullanılmıştır. Dolayısıyla; filmin duygusunu seyirciye geçirebilmek adına belli sahneler için çekim sonrasında yeniden ses tasarımı yapılmıştır. Sahne 1'in hikaye seslendirilmesi ise yönetmenin 93 yaşındaki Anneannesi tarafından gerçekleştirilmiştir.

BÖLÜM 5. SONUÇ

Sinema sanatı, yedinci sanat dalı olarak kabul edilmektedir. Ortaya çıktığı andan itibaren insanların oldukça ilgisi çeken, önceleri bir eğlence aracı olarak görülen sinematografi gittikçe gelişip ilerleyerek yeterli ilgiyi görmeye başlamıştır. Farklı sanat dallarından bir araya gelen sanatçıların, bireysel ve toplumsal olayları, kaygıları, çatışmaları aktarmak için sinemayı tercih etmesi ve sinemanın diğer sanat dallarıyla etkileşimi ve gelişmesi, popüler bir sanat olma ve kitleleri etkileme gücünü artırmıştır (Coşkun, 2017: 9-11). Senaryosu yazılıp çekilen *Eylül'ün Uğur Böcekleri* tam da bu noktada bireyin yaşamış olduğu travmatik anının her an hatırlanabileceğini ve ona hatırlatan uyarının, yüzyıllardır toplumda şans getiren olarak kabul edilen uğur böceklerinin, kimi zaman da şans yerine şanssızlık, kötü olay getirebileceğini göstermek istemiştir.

Sinema dramaturgisi, farklı biçimlere sahip olan öğeleri, kendi içlerinde dinamik bir etki yaratacak biçimde bütünlüklü şekilde bir araya getirerek izleyiciye sunan bir anlatım prosesidir (Aslanyürek, 1998, s. 66). Doğayı dünyaya duyguların somut yansıması olarak düşünürsek; aslında insanların bazen kelimelerle veya beden dili ile bile anlatamadıklarını doğa bize bizzat göstererek ve hissettirerek yaşatır. Eylül'ün duygusal gelgitlerinin aslında doğada mevsimlerle yaşandığını farkettilmek, bu filmin temel sinematografik yaklaşımını oluşturmaktadır. Eylül'ün yaşadığı kötü anıyı *flashback*lerle geri dönerek seyirciye aktarabilmek ve kurgulanan dramaturji sayesinde Eylül'ün duygusal gelgitleri zamansal süreçte mevsimlere yayılmıştır. Gerçek hayatta geçen zaman ile yaşanan gelgitli duyguların zamansal düzlemi birbirinden farklıdır. Bu sayede Eylül'ün hissettiği duyguların yoğunluğu ve iyileşme sürecinin aslında uzun sürdüğünün göstermektedir.

Sanatta Yeterlik tezinde erken çocukluk döneminde yaşanan cinsel istismarın acı çekmek adına unutulabileceğini ve ergenlik döneminde beklenmeyen bir uyarın ile tekrar hatırlanabileceğini ve travmayı atlatmak adına kişinin belirli süreçlerden geçmesi, onda yarattığı duyguları yaşayarak ve sonrasında bunları sözlü dile getirerek iyileşme sürecine geçebileceği çalışılmıştır.

Çocukluk çağı istismarın tanımı ve türlerinden söz edildikten sonra, cinsel istismar üzerine yoğunlaşmış ve erken çocukluk döneminde yaşanan istismarların genellikle hafızadan silinmesi ve sonrasında beklenmeyen bir uyaran ile tekrar hatırlanabileceği ve iyileşme sürecinden bahsedilmiştir.

Kuramsal bölüm ile çekilen film içerik olarak bütünleştirilmiştir.

KAYNAKÇA

- Aktepe, E. (2009). *Çocukluk Çağı Cinsel İstismarı*. Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar. Cilt 1 sayı 2: 95-119. Erişim tarihi: 12.12.2020 Erişim adresi http://www.cappsy.org/archives/vol1/no2/cap_1_9.pdf
- Atlı Karınca (film), Erişim tarihi: 23.04.2021, Erişim adresi [https://tr.wikipedia.org/wiki/AtlıKarınca_\(film\)](https://tr.wikipedia.org/wiki/AtlıKarınca_(film))
- Aslanyürek, S. (1998). *Senaryo Kuramı*. İstanbul: Pan Yayınları.
- Bilgin, Ö. (2015). *Cinsel İstismar Mağduru çocukların psikososyal durumlarının istismara ait özellikler açısından tanımlanması* (Yüksek Lisans Tezi) (Tez no: 409330) Erişim adresi <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Binbaşıoğlu, C. (1991.) *Öğrenme Psikolojisi*, Ankara: Gül Yayınevi.
- Botz-Bornstein, T.(2011). *Filmler ve Rüyalar*. İstanbul: Metis Yayınları
- Canbaz, P. (2020). *Yetişkinlere yönelik reklamlarda çocuk istismarı: Örnek Reklamların İzleyici ve Oyuncu çocuk bağlamında değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Erişim adresi Ulusal Tez Merkezi_ https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi_Tez no: 642369
- Coşkun, E. E. (2017). *Dünya Sinemasında Akımlar*. 3.Baskı. Ankara: Phoenix Yayınevi.
- Derin, G., Öztürk. E. (2018). *Dissosiyatif Bozukluklar Ve Sınırdaki (Borderline) Kişilik Bozukluğunda Ruhsal Travma*. Bartın University Journal of Faculty of Letters V:3,3,p. 29-42
Erişim tarihi: 29.06.2022, Erişim adresi <https://dergipark.org.tr/tr/pub/buefd/issue/41874/505146>

Documentary_films_about_child_abuse, Erişim tarihi: 19.09.2021, Erişim adresi https://en.wikipedia.org/wiki/Category:Documentary_films_about_child_abuse

Dolores_Claiborne_(film), Erişim tarihi: 20.09.2021, Erişim adresi [https://en.wikipedia.org/wiki/Dolores_Claiborne_\(film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Dolores_Claiborne_(film))

Er, T. (2010). *Cinsel İstismara Maruz Kalan ve Kalmayan Ergenlerin anksiyete, depresyon ve benlik algısı açısından karşılaştırılması* (Yüksek Lisans Tezi) (Tez no: 278791) Erişim adresi <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

Films_about_child_sexual_abuse, Erişim tarihi: 20.09.2021, Erişim adresi https://en.wikipedia.org/wiki/Category:Films_about_child_sexual_abuse

Harpersbazaar, *Şiddet ve istismar bir döngüdür*, Erişim Tarihi: 02.08.2022, Erişim adresi <https://www.harpersbazaar.com.tr/galeri/lifestyle/siddet-ve-istismar-bir-dongudur/3>

Herman, J. (2020) *Travma ve İyileşme*, (Çev. Tamer Tosun). İstanbul: Literatür Yayınları 7. Basım.

Hush!_Girls_Don't_Scream, Erişim Tarihi: 10.05.2021, Erişim adresi https://en.wikipedia.org/wiki/Hush!_Girls_Don't_Scream

Guidelines for the Evaluation of Sexual Abuse in Children. Pediatrics 87: 254-260. (1991, 01.02). American Academy of Pediatrics Committee on Child Abuse and Neglect. Erişim tarihi: 29.04.2021, Erişim Adresi <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/1987540/>

Kilpatrick D, Ruggiero K, Acierno R, Saunders B, Resnick H, Best C. (2003) Violence and risk of PTSD, major depression, substance abuse/ dependence, and comorbidity: Results from the National Survey of Adolescents. J Consult Clin Psychol, 71(4): 692–700. Erişim tarihi: 25.04.2021, Erişim adresi <https://www.apa.org/pubs/journals/releases/ccp-714692.pdf>

Makal, O. (2014). Yaratıcı Yönetmen Üzerine, Prof. Dr. Selahattin Yıldız (ed.). Sinema Dili Beyazperdeyi Yaranlar içinde, s.71-119, İstanbul: Su Yayınevi.

Özer, G. (2014) *Ebeveynlerin çocuk Cinsel istismarına dair bilinçleri, endişeleri ve aldıkları önlemler* (Yüksek Lisans Tezi) (Tez no: 278791) Erişim adresi <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

Polat, O. (2019) *Tüm Boyutlarıyla Çocuk İstismarı-1*. Ankara: Seçkin Yayınları.

Questions and answers about memories of childhood abuse. (1995, August 1). American Psychological Association. Erişim tarihi: 29.10.2021, Erişim adresi <http://www.apa.org/topics/trauma/memories>

Sarıyar, A. (2019) *Van İlinde çalışan sağıık çalışanlarının çocuk istismarına yönelik bilgi tutum ve davranışları* (Uzmanlık Tezi). (Tez no: 584846) Erişim adresi <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

Şimsek, Ş. (2010) *Cinsel istismara uğramış çocuklarda ve ebeveynlerde travma sonrası stres bozukluğu* (Uzmanlık Tezi). (Tez no: 339000) Erişim adresi <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

Uçan, M.D. (2019) *Sinemada Toplumsal yapı, travma ve çocuk etkileşimi: "Beyaz Bant" (Michael Haneke)* (Yüksek Lisans Tezi) (Tez no: 551697) Erişim adresi <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

Van Der Kolk, B. (2019) *Beden Kayıt Tutar*. (Çev. Nurdan Maral). Ankara: Nobel Yaşam, 8. Basım.

World report on Violence and Health, Geneva. (2002). World Health Organisation. Erişim tarihi: 10.07.2021, Erişim Adresi http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/42495/9241545615_eng.pdf

Yanık, M.; Özmen M.; Tutkun H.; Zoroğlu, S. *Psikiyatri Polikliniğine başvuran hastalarda unutulmuş çocukluk çağı travmalarını hatırlamanın sıklığı- Düşünen Adam Dergisi*, 2001, 14(2); 87-94), Erişim tarihi: 12.02.2021, Erişim adresi <https://dusunenadamdergisi.org/storage/upload/pdfs/1588228903-en.pdf>

Yavuz, S. (2019). *Toplumsal Bellek Bağlamında Belgesel Sinemada Çocuk Gelin Temsili* (Yüksek Lisans Tezi). (Tez no: 580238) Erişim adresi <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

Yıldırım, G. *Travma ve İyileşme*, Erişim tarihi: 02.08.2022, Erişim adresi <https://www.gulcemyildirim.com.tr/bireysel-psikoterapi/travma-ve-iyilesme>

Yıldız, S. (2014). *Sinematografik Anlatım*. İstanbul: Su Yayınevi.

EKLER

EK-1 EYLÜL'ÜN UĞUR BÖCEKLERİ FİLMİNİN KÜNYESİ

Danışman: Doç. Dr. Hakan Aytekin

Yönetmen-Senarist: Burçak Harputluoğlu

Oyuncular:

Eylül :Leyla Engin

Özlem : Evrim Aydın

Caner: Tufan Öztürk

Erkek çocuk: Sarp Harputluoğlu

Küçük Kız çocuğu : Defne Özbayraktar

Adam: Cenk Harputluoğlu

Canlı Uğur böcekleri : Harika Ayık “BioLadybug” Uğur böceği üretim şirketi

Uğur böceği hikayesini seslendirme: Müyesser Yılçın

Ekip:

Görüntü Yönetmeni: Oğuzhan Demirtaş, Halil Ergin

Oyuncu Yönetmeni : Tufan Öztürk

Kurgu : Oğuzhan Demirtaş

Kamera: Tugay Özkan

Sanat Yönetmeni: Tufan Öztürk, Burçak Harputluoğlu

Renk: Koray Ecer

İdari Yapımcı : Cenk Harputluoğlu

Reji Koordinasyon : Melis Deniz Akdeniz

Yapımcı : Burçak Harputluoğlu

ÖZGEÇMİŞ

Burçak HARPUTLUOĞLU

Eğitim

Derece	Yıl	Üniversites; Enstitü; Anabilim/Anasanat Dalı
Sanatta Yeterlik	2022	Maltepe Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitü, Sinema S.Yeterlik
Yüksek Lisans	2005	Galatasaray Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Endüstri Mühendisliği (Tezli)
Lisans	2002	İstanbul Teknik Üniversitesi, Kimya-Metalurji Fakültesi, Kimya Mühendisliği
Lise	1997	Özel Saint Joseph Fransız Lisesi

İş/İstihdam

Yıl	Görev
2022-	Stellantis Otomotiv A.Ş. – Müşteri Anketleri Müdürü
2015-2022	Stellantis Otomotiv A.Ş – Kıdemli Tedarikçi Kalite & Proje Geliştirme Mühendisi - Kıdemli Kalite Denetçisi
2012-2015	PSA Groupe – Tedarikçi Kalite & Proje Geliştirme Mühendisi - Kıdemli Kalite Denetçisi
2008-2012	PSA Groupe - Tedarikçi Kalite Denetçisi
2006-2008	Şişecam Holding – Satınalma Uzmanı
2001-2005	Colgate Palmolive – Teknik ve Ruhsatlandırma Sorumlusu

Meslek/ Dernek Üyelikleri

Saint Josephliler Mezunlar Derneği Üyeliği

Yayınlar ve Diğer Bilimsel/Sanatsal Faaliyetler

Eylül'ün Uğur böcekleri 2021 (Sanatta Yeterlik Bitirme Filmi) — Senarist /Yönetmen
/Yapımcı

Oyun 2021 – Yapımcı / Sanat Yönetmeni

Erk 2020_ Sanat Yönetmeni_/Yapımcı

Festival ve Ödüller:

*Uluslararası Rotari 2420. Bölge 1. Örsçelik Balkan Kısa Film Yarışması_3.lük
Ödülü_Mart 2020

*20. Turk Filmleri Festivali Frankfurt – Kısa Film Kategorisinde Finalist (İlk 10)_Ekim
2020

*Esenler Kısa Film Festivali – Finalist (İlk 11)_Kasım 2020

*Uluslararası İşçi Filmleri Festivali_Resmi Seçki_Mayıs 2021

*4. Esaretten Cesarete Film Festivali Finalist – Mayıs 2021

*Homo Sacer Displinlerarası Karma Sergi - Gosterim – İzmir - Ekim 2021

Fırında Levrek_Mayıs 2019_Yönetmen Yardımcısı (Post_prod aşamasında)

Nasıl Bilirdiniz (Death Shower)_ Eylül 2019_Yapımcı /Oyuncu

Son Performans_Eylül 2020_Sanat Yönetmeni / Oyuncu

Master Tezi 2005 - Kalite Fonksiyonları Yayılımının Dayanaklı Tüketim Malları sektö-
ründe Uygulamaları

